

POLGÁRI RÉSZVÉTEL

Európa a polgárokért
program – 25 történet

*Európa a
polgárokért*

A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire segít Önnek választ találni.

Ingyenesen hívható telefonszám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Egyes mobiltelefon-szolgáltatók nem engednek hozzáférést a 00 800-as telefonszámokhoz, vagy kiszámlázzák ezeket a hívásokat.

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

Katalógusadatok a kiadvány végén találhatóak.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2012

ISBN 978-92-9201-307-3

doi:10.2797/96974

© Európai Unió, 2012

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Az európai polgársághoz kötődő identitásunk napról napra formálódik. Az Európai Unió és az európai polgárság nem elvont fogalmak, hanem az európai polgárok közéleti szerepvállalásából, illetve az érzelmi és szellemi kapacitásaik befektetése mellett megvalósult projektekből származó komoly eredmény megtestesítői.

Egyedül a tagállamok polgárai és az Európai Unió intézményeiben tevékenykedő képviselőik együttműködése révén használhatjuk ki a legkedvezőbbben az egységes Európa kínálta lehetőségeket, és nézhetünk szembe közös erővel korunk kihívásaival.

Éppen ezért komoly energiát kell fektetnünk abba, hogy megmutassuk: az Európai Unió és az általa képviselt kiemelt értékek, például a véleménynyilvánítás szabadsága, az emberi jogok tiszteletben tartása, az egyenlőség, a tolerancia, a jogállamiság, a szolidaritás, valamint a rasszizmus és idegengyűlölet elleni harc milyen pozitív hatást gyakorolnak az uniós polgárok életére.

Az Európai Unió demokratikus kezdeményezés, amely az európai polgárok politikai folyamatban való részvételén, valamint az Unió által jogaik gyakorlásához és értékeik védelméhez nyújtott lehetőségeken alapul.

2013 a polgárok európai éve lesz annak jeleként, hogy az európai intézmények nagyobb szerepet kívánnak adni az európai polgároknak. Az európai év arra hívja fel a figyelmet, hogy az uniós polgároknak milyen kézzelfogható előnyei származnak az európai uniós jogokból, és milyen olyan szakpolitikák és programok léteznek, amelyek elősegítik e jogok gyakorlását. Ösztönzi és megerősíti az európai uniós polgárok polgári és demokratikus részvételét, különösen az Unió szakpolitikáival foglalkozó civil fórumokon és az európai parlamenti választásokon.

Ezért nagy örömmre szolgál, hogy bemutathatok az Európa a polgárokért program által támogatott néhány olyan projektet, amelyek az európai eszmét a gyakorlatban is megvalósították. 2007-es indulása óta az Európa a polgárokért program az európai polgároknak számtalan lehetőséget biztosított arra, hogy több száz projekt valamelyikében részt vegyenek. Eddig több mint 5 500 000 fő vett részt a program által finanszírozott projekteken.

Az Európa a polgárokért program nyitott valamennyi olyan érdekelt számára, így olyan nem kormányzati szervezetek vagy helyi önkormányzatok számára is, amelyek az európai polgárság népszerűsítésén munkálkodnak.

Az eddig véghezvitt munkából az ezen ismertetőben szereplő „bevált gyakorlatok” mutatnak be ízelítőt. Az Európai Unióban meglévő civil társadalom dinamikusságáról és a polgárok európai integráció iránti elkötelezettségéről tesznek tanúbizonyságot, és ígéretet jelentenek a jövőre nézve.

Viviane Reding
Az Európai Bizottság alelnöke
a jogérvényesülésért, az alapvető jogokért és az uniós polgárságért felelős biztos

A közéleti fórumok és az olyan közös terek, ahol a polgárok megvitathatják ügyeiket, mindig is a demokratikus társadalom fontos építőelemei voltak. Az Európa a polgárokért program ma ilyen modern európai agora szerepét kívánja betölteni. A 2007-ben újjá indított program olyan kezdeményezéseket támogat, amelyek nemzetközi és interkulturális cserekapcsolatok révén hozzájárulnak közelebb az emberekhez.

A 30 részt vevő országból (a 27 tagállam, valamint Horvátország, Macedónia és Albánia) évente mintegy 1000 különböző szervezet kapott támogatást tevékenységeihez és projektjeihez. A támogatásra jogosult pályázók – nem kormányzati szervezetek, helyi önkormányzatok, oktatási intézmények, önkéntes hálózatok és számos más szervezet – szerteágazó köre segíti elő, hogy az aktív polgárság üzenete a társadalom valamennyi rétegéhez eljusson.

A támogatott projektek típusa is hasonlóan sokszínű. A testvérvárosi projektek és a testvérvárosi hálózatok rendkívül hatékonyak bizonyultak abban, hogy közelebb hozzák egymáshoz a különböző országokban élő európai polgárokat, elősegítve a toleranciát és egymás megértését. Valamennyi projekt – legyen szó akár fesztiválról, a demokrácia témáját megvitató konferenciáról akár az Európa vidéki területein élő idős polgárok jólétét vizsgáló tanulmányról – lehetőséget teremt a kultúrák közötti párbeszédre és a tapasztalatcserére. A civil társadalmi szervezetek és tanácsadó szervezetek (agytrösztök) szintén fontos szerepet játszanak az európai értékek népszerűsítésében és az európai identitással kapcsolatos tevékenységek, viták és gondolkodás ösztönzésében. A kezdeményezések másik fontos csoportja az aktív emlékezésről szól. Ezeknek a projekteknek a célja, hogy életben tartsák a nácizmus és a sztálinizmus áldozatainak emlékét. Kreatív, érdekesítő interakciós és ismeretterjesztő módszerek – például színház, szerepjátékok, szövegírás és riportfilmek – segítségével a támogatott projektek sikeresen bevonják az európai fiatalokat és felkeltik a nyilvánosság figyelmét.

Az Európa a polgárokért program fontos mérföldkőhöz közeledik. A 2007–2013-as ciklus lassan véget ér, és a tervek szerint 2014-ben újabb hétéves program indul. Az eddigi figyelemreméltó eredményekre tekintettel a program – a változó körülményekhez igazodó apró módosításokkal – folytatódik. Nagyobb szerepet kapnak majd az olyan kezdeményezések, amelyek ösztönzik a vitát, a gondolkodást és az együttműködést, hozzájárulva a polgárok európai uniós ismereteinek elmélyüléséhez. A cél az európai polgárság előmozdítása és az uniós szintű polgári részvétel ösztönzése.

Ez az ismertető 25 kiválasztott projekt történetét mutatja be, kiemelve azokat a központi elemeket, amelyek meghatározzák a 21. század európai polgárságát.

TÁRGYMUTATÓ

AZ EURÓPAI POLGÁROK SZÓT KAPNAK

TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓK

<i>Europe en Scène</i>	10
Wicklow Város Tanácsa (Írország)	
<i>Testvérvárosok európai önkéntességi konferenciáj</i>	12
Trogir városa (Horvátország)	
<i>Aktív polgárok az európai integrációban</i>	14
Ayuntamiento de San Fernando de Henares (Spanyolország)	

TESTVÉRVÁROSOK HÁLÓZATAI

<i>Madrid en Red</i>	18
Fundación Voluntarios por Madrid (Spanyolország)	
<i>Európai Vidéki Közösségek Chartája</i>	20
Haaren község (Hollandia)	
<i>„Előremutató politikák és intézkedések az európai idősekért” európai hálózat</i>	22
Skövde (Svédország)	
<i>Megváltozott munkaképességűek teljes körű társadalmi integrációja</i>	24
Várpalota városa (Magyarország)	

TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK: PARTNERTEVÉKENYSÉGEK

<i>Quels jumelages pour quelle Europe</i>	28
Conseil des Communes et des Régions d'Europe (Franciaország)	
<i>A testvérvárosok hálózatainak megvalósításával kapcsolatos problémák kezelése</i>	30
Sweden Emilia Romagna Network (Olaszország)	

A POLGÁROK PROJEKTJEI

<i>Micronomics</i>	34
VZW City Mine (Belgium)	
<i>Euromed a kultúrában</i>	36
Association pour le Développement culturel européen et international (Franciaország)	
<i>Történetek egy lehetséges Európáról</i>	38
Universita popolare di Roma (Olaszország)	
<i>Európai civil társadalom a helyi jólét megteremtéséért</i>	40
Open Society Institute (Magyarország)	

AKTÍV CIVIL TÁRSADALOM

- A jogszerűség és a polgári aktivitás hullámai*** 44
Fondazione Giovanni e Francesca Falcone (Olaszország)
- 89-es generáció*** 46
Román Kulturális Intézet (Románia)
- City Lab*** 48
Associazione Ilaria Alpi (Olaszország)
- Aktív polgárok a vezetői székben: 21. századi európai vezető*** 50
EUCLID (Egyesült Királyság)
- Utazó társadalmi konyh*** 52
Nemzeti Társadalmi Integrációs Intézet (Litvánia)
- „Ismerd meg jogaidat!” busztúra*** 54
OBESSU – Európai Iskolai Diákönkormányzatok Szervezőirodája (Belgium)
- Nők Európáért polgári kezdeményezé*** 56
Fondation Robert Schuman (Franciaország)

EMLÉKEZÉS

- Le Convoi*** 60
MEDIEL, Belgium
- Az igazak a totalitarizmus megjelenési formái ellen*** 62
Comitato per la foresta mondiale dei Giusti (Olaszország)
- Krókusprojekt*** 64
Holocaust Educational Trust (HETI) (Írország)
- Futurama*** 66
OPONA o.p.s. (Cseh Köztársaság)
- A történelemtudat felkelti az európaiak felelősségérzetét*** 68
SAVES Pazinimo ir realizavimo studija (Litvánia)

AZ EURÓPAI POLGÁROK SZÓT KAPNAK

TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓK

EURÓPA A SZÍNTÉR, MI VAGYUNK A SZÍNÉSZEK

Testvérvárosok évente megrendezett multikulturális fesztiválon osztják meg egymással hagyományaikát

Az „Írország kertjeként” ismert Wicklow megye az ország egyik festői szépségű vidéke lenyűgöző dombjaival és hegyeivel, elnyúló homokos tengerpartjaival, folyóival és tavaival. A természeti szépségeken kívül azonban Írország e tája számos más vonzerővel is rendelkezik. A rendkívül aktív testvérvárosi hálózatban való részvételének köszönhetően Wicklow városa multikulturális események központjává vált. 2011 júliusában az „Europe en Scène” fesztivál helyszínévé választották.

Az Europe en Scène nyolc város részvételével megvalósuló közös projekt, amelynek célja kulturális hagyományaik kölcsönös megismertetése és a különböző háttérű európai polgárok közötti kapcsolatépítés. Wicklow városa, Montigny-le-Bretonneux (Franciaország), Marosvásárhely (Târgu Mureș, Románia), Kierspe (Németország), Denton (Egyesült Királyság), Marostica (Olaszország), San Fernando (Spanyolország) és Eichenzell (Németország) arra vállalkoztak, hogy bemutassák, mindegy hol születtünk, mindannyiunknak hasonló ideáljaink, értékeink, problémáink és céljaink vannak. A ragyogó júliusi napsütésben Wicklow városa fiatalok lelkes tömegét fogadta, akik alig várták, hogy részt vehessenek a megmozdulásokban. A helyi lakosság minden korosztályát részvételre buzdították, így számos család otthonában látta vendégül az érkezőket, közvetlen és személyes élménnyé varázsolva az eseményt. Több helybéli önként vállalkozott városnéző körutak és kirándulások szervezésére, a helyi zenészek, művészek és sportolók pedig szórakoztató előadásokon mutatták be tehetségüket. A zene, tánc és színelőadások köré naponta szervezett műhelyek valódi kulturális olvasztótégelyekké váltak. Az egyéni és közös produkciókat valamennyi résztvevő régió saját egyéni művészi vonásával gazdagította. Az egyhetes fesztivál végén a résztvevők azzal a gondolattal tértek haza, hogy erősebb az, ami összeköt bennünket, mint ami elválaszt. Ezzel a gondolattal és sugárzó mosollyal az arcukon távoztak.

A projekt elnevezése:

Europe en Scène 2011

Projektgazda:

Wicklow Város Tanácsa (Írország)

Partnerországok:

Egyesült Királyság, Németország, Franciaország, Románia, Olaszország

Időtartam:

2011/06/01 – 2012/03/20

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

9000 EUR

A résztvevők beszámolója

” Az esemény kiváló alkalom volt különbözőkorosztályúhelyilakos bevonására, akik városnéző körutak és kirándulások szervezésén, illetve a helyi zenészek, művészek és sportolók bemutatóin keresztül önkéntes tevékenységekben vehettek részt.

A rendezvénynek óriási sikere volt. Mindannyian jobban megismerhették a fogadó ország hagyományait és Európa kulturális sokszínűségét. Megértettük, hogy az önkéntesség milyen fontos szerepet tölthet be a helyi közösségek életében.

Az Europe en Scène-nek köszönhetően a világ minden tájáról érkező új emberekkel találkozhattam. Nagyon élveztem,

hogy kulturális emlékhelyeket látogathattam, új barátokra tehettem szert és műhelyeken vehettem részt.

Hatás

A fesztivál jó példa arra, hogy a kulturális kezdeményezések lelkes helyi részvétellel előmozdíthatják a párbeszédet olyan közösségek között is, amelyeket jelentős földrajzi távolságok választanak el egymástól. Az Europe en Scène lehetőséget nyújt a látogatóknak arra, hogy megismerjék a fogadó város történelmét, kultúráját és természeti környezetét, továbbá ösztönzi a helyi turizmust. Ezenkívül friss tartalommal tölti meg az európai integráció fogalmát, és kézzelfoghatóbb módon mutatja be, hogyan hat az Európai Unió mindennapi életünkre.

ÖNKÉNTESSÉG EURÓPÁÉRT

Nyolc testvérváros felforgatja a világot

A híres művész, Marjorie Moore szavaival élve, az önkéntesség a demokrácia legteljesebb gyakorlása. „A választásokon évente egyszer szavazunk, amikor azonban önkéntes munkában veszünk részt, naponta letesszük a voksunkat amellett a közösség mellett, amelyben élni szeretnénk.” 2011, az „önkéntesség európai éve” kiváló alkalmat teremtett arra, hogy a figyelem az önkéntes munka személyes és társadalmi életre gyakorolt hatásaira irányuljon.

Ugyanez elmondható a „Testvérvárosok európai önkéntességi konferenciája (EUR-Vol)” elnevezésű rendezvényről is. 2011. május végén, a horvátországi Trogir városa, vendégül látta a Hajdúböszörmény (HU), Vaterstetten (D), Porto Sant’Elpidio (IT), Prága (CZ), Budapest (HU), Montesilvano (IT) és Słupca (PL) partnervárosokból érkező küldöttségeket. Az önkéntes tevékenység értékét tárgyaló négynapos esemény célja a nyilvánosság figyelmének felkeltésére, bevonására és az önkéntes szervezetek társadalmi szerepének bemutatására irányuló módszerek kialakítása volt. A számos műhely, előadás és bemutató során a résztvevők megvitathatták az önkéntes kezdeményezések szervezésével és irányításával kapcsolatos főbb kérdéseket. A koordinátorok leggyakoribb problémaként az előítéletet, a megfelelő tájékoztatás hiányát és a felelősség elkerülését nevezték meg. A résztvevők ebből kiindulva próbáltak megoldásokat találni az említett akadályok leküzdésére. A konferencia új együttműködési hálózatok kialakítását és jövőbeni közös fellépéseket készített elő, például nyelvi tábortokat diákoknak, amelyeket önkéntes vendégtanárok támogatásával rendeznének meg, környezeti projekteket, művészeti kiállításokat, közös online fórumokat, illetve zene- és sporttáborokat. Mindezekon túl az önkéntes projektek gyakorlati vonatkozásainak megvitatására is lehetőség nyílt, amelynek során a résztvevők megoszthatták történeteiket, valamint a témában további készségeket és ismereteket szerezhettek.

A projekt kedvező környezetet alakított ki az uniós önkéntes tevékenységek népszerűsítésének, az önkéntes szervezetek társadalmi szerepvállalása növelésének és a kapcsolódó szolgáltatások minőségi javításának előmozdításához.

A projekt elnevezése:

Testvérvárosok európai önkéntességi konferenciája – EUR-VOL

Projektgazda:

Trogir városa (Horvátország)

Partnerországok

Magyarország, Németország, Olaszország, Cseh Köztársaság, Lengyelország

Időtartam:

2011/05/27 – 2011/05/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

21 697 EUR

” A projekt sikeres megvalósítására nem kerülhetett volna sor az Európa a polgárokért program támogatása nélkül. A kezdeményezés hasznos tapasztalat volt, amely megerősítette a részt vevő városokat abban az elhatározásukban, hogy együttműködjenek az önkéntesség terén.

A projektben való részvétel pozitív tapasztalat volt mind számomra, mind az egyesuletem számára (hátrányos helyzetűekkel dolgozó nonprofit egyesület). Valamennyi projekttevékenység sikeresen megvalósult és elősegítette az önkéntesség témájában más városokkal folytatott tapasztalatcserét. Ezen a téren jó kapcsolatokat sikerült kialakítanunk más városokkal, ami nagyon hasznos számunkra.

Hatás

Az „EUR-Vol” konferencia több mint 250 résztvevőt – köztük fogyatékossgal élőket és munkanélkülieket is – ösztönzött arra, hogy tegyenek valamit önmagukért és a társadalomért. A konferencia végén a részt vevő városok képviselői hivatalos együttműködési megállapodásokat írtak alá. Mindegyik város létrehozott egy-egy tájékoztatási irodát, amelyek összekötőként működnek a helyi önkéntes szervezetek között. Ez a hálózat elősegíti a bevált önkéntességi gyakorlatok megosztását, a tapasztalatcserét, illetve a részt vevő városok és az európai polgárság egésze közötti interkulturális együttműködést.

MINDEN EURÓPAI SZÁMÍT

Kisvárosok nagy kérdéseket tárgyalnak meg és ünneplik a sokszínűséget

A bevándorlás szó hallatára a legtöbb európai valószínűleg összeráncolja a szemöldökét, különösen pénzügyi bizonytalanság idején. Azok az előnyök, amelyeket a friss gondolatok, a problémamegoldás eltérő megközelítése vagy általában véve a kulturális gazdagodás révén az idegen országokból és kultúrákból érkező emberek nyújthatnak, hamar háttérbe szorulnak, és az egész jelenség negatív színben tűnik fel. Miért is van ez így?

Ezt a kérdést tette fel a San Fernando de Fernandes spanyol város és két román testvérvárosa, Vaslui és Aranyosgyéres (Câmpia Turzii) által indított, „Aktív polgárok az európai integrációban” elnevezésű projekt, amely emellett a bevándorláshoz, a szociális segélyhez, a nők jogaihoz és a fiatalok és idősek társadalomban betöltött szerepéhez kapcsolódó egyéb kérdésekkel is foglalkozott.

Jelenleg Spanyolországban a bevándorlók egyik legnagyobb csoportját a románok alkotják, akik az országban tartózkodó bevándorlók összlétszámának mintegy 14%-át teszik ki. Ez a szám sok Spanyolországban született románt is magába foglal, és vannak, akik nehezen tudnak beilleszkedni a helyi társadalomba úgy, hogy ne éreznék magukat kirekesztve. A projekt célja e csoport, illetve általában a bevándorló népesség megismerése és integrációjának elősegítése, valamint a bevándorlók támogatása abban, hogy aktívabb szerepet vállaljanak a spanyol társadalomban.

Ennek megvalósítására elsőként számos polgár és különböző intézményi szereplő részvételével találkozósortozatot szerveztek, biztosítva ezáltal a lehető legszélesebb körű véleménycserét. A cél az volt, hogy olyan nyitott közeget teremtsenek, ahol az Európai Unióhoz tartozás tudata a résztvevőket közérdekű társadalmi kérdések megvitatására ösztönzi. A polgárok internetes fórumokon keresztül javaslatokat tehetek arra, hogyan csökkentse a távolságot az önkormányzati intézmények és a lakosság között, május 9-én (az Európa-napon) pedig újra hangot adhattak véleményüknek a San Fernando de Heneresben rendezett nemzetközi konferencián. Az összegyűjtött javaslatokat a testvérvárosok önkormányzatainak figyelmébe ajánlották.

A kezdeményezésnek sikerült a polgárokat aktív részvételre ösztönözni egy olyan egységes Európa építése érdekében, amely a demokrácián alapszik, nyitott a világra, és amelynek gazdagságát kulturális sokszínűsége adja. A felvetett kérdések ma is válaszra várnak, a projekt pedig az Európában és világszerte a megkülönböztetett ellen küzdő más intézmények számára is ösztönzést jelenthet.

A projekt elnevezése:

Aktív polgárok az európai integrációban

Projektgazda:

Ayuntamiento de San Fernando de Henares
(Spanyolország)

Partnerország:

Románia

Időtartam

2011/02/01 – 2011/07/01

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

6392 EUR

” A kezdeményezés a *Todos Europeos* (Mindannyian európaiak vagyunk) projekt folytatása. A cél a valós demográfiai helyzet megismerése volt, amelyre a különböző nemzetek együttélése jellemző. Az Európa a polgárokért projekt megvalósítása révén komolyabb energiát fektethettünk közös identitásunk, az európai identitás felépítésébe. Megközelítésünk egyrészt a közös érzéseken, másrészt a kulturális sokszínűség tiszteletben tartásán alapult.

Számos különböző lépést tettünk annak érdekében, hogy a polgárok leghátrányosabb helyzetű csoportjait is bevonjuk. Ezek a csoportok így megismerkedtek azokkal az uniós szakpolitikákkal, amelyek segítségükre lehetnek társadalmi nehézségeik leküzdésében.

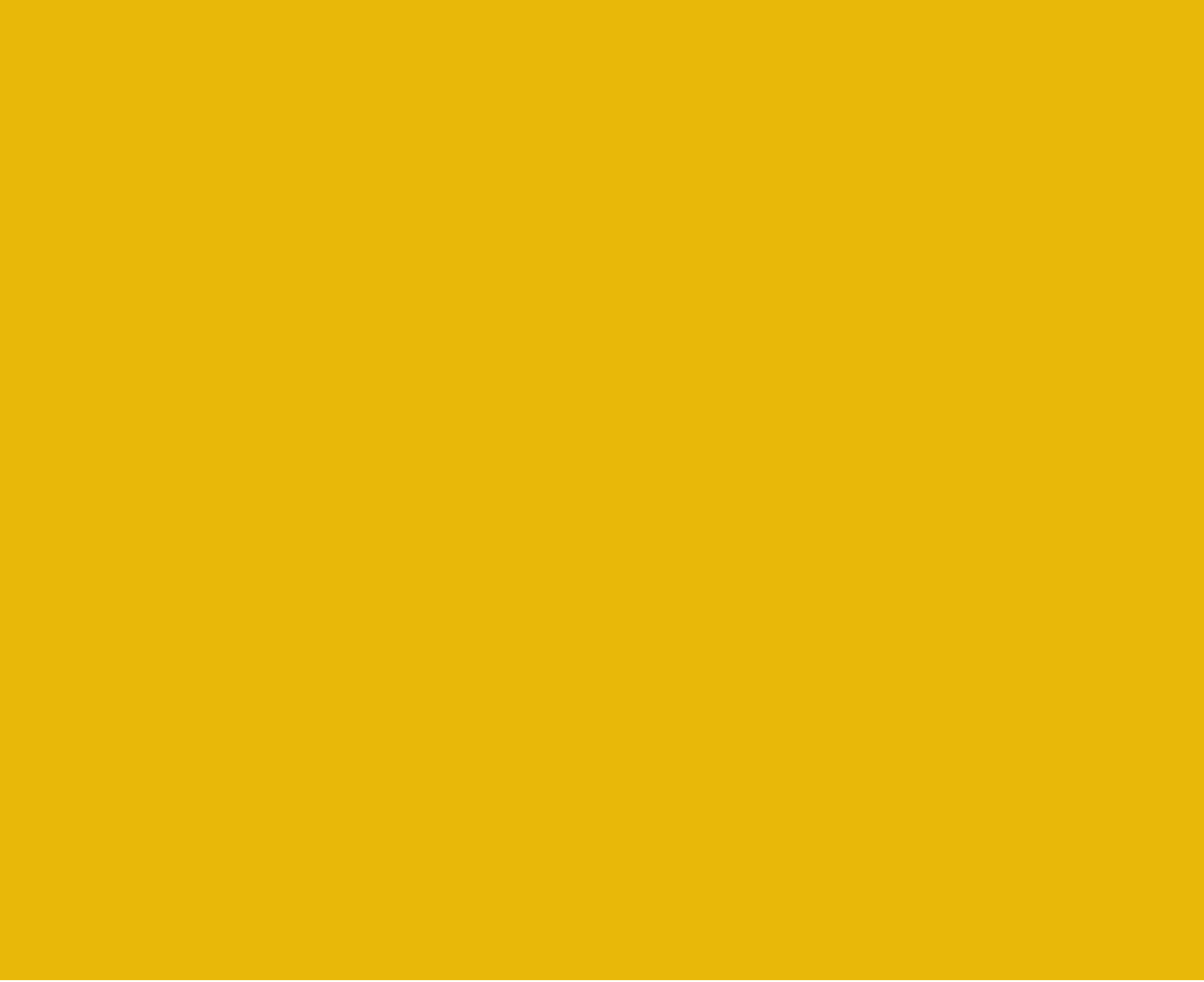
Nagy örömmre szolgált, hogy az Európa a polgárokért projekt keretén belül érdekes vitában vehettem részt. A kulturális sokszínűséggel kapcsolatban tágította a látókörömet, hogy közös érdekű témákban személyes tapasztalatokat oszthattunk meg.

Hatás

Az emberek közvetlen részvétele és az intézményekkel folytatott nyílt párbeszéd hatékony intézkedésnek bizonyult a demokratikus társadalomba történő befogadás erősítésére, illetve a kulturális és nyelvi sokszínűség előmozdítására.

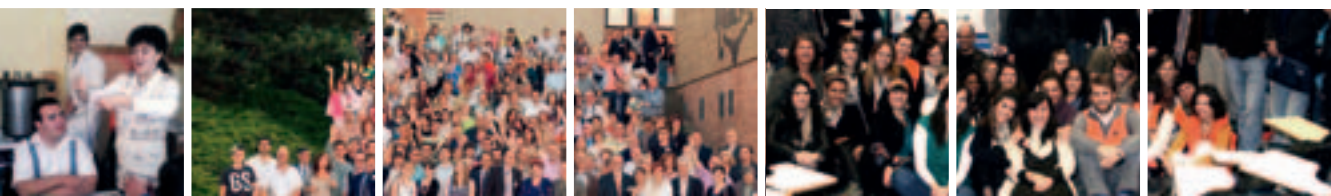
A „*Todos europeos*” elnevezésű virtuális tér megteremtése, amely egy internetes fórumot is magában foglal, olyan platformot biztosított a résztvevőknek és a tágabb közönségnek, ahol nemzetközi szinten vitathatták meg az integrációval és EU-val kapcsolatos kérdéseket. Számos szórólap és ismertető is megjelent, amelyek hozzájárultak az egész projekt jobb megismeréséhez és a szélesebb nagyközönség figyelmének felkeltéséhez.

TESTVÉRVÁROSOK HÁLÓZATAI

MIT JELENT AZ ÖNKÉNTESSÉG EGY EURÓPAI SZÁMÁRA?

Tapasztalatszere a különböző országokban folytatott önkéntes tevékenységekkel kapcsolatban

L ehet, elsőre ellentmondásosnak hangzik, de a gazdasági nehézségek idején nem csak sötét, borongós kilátásokra számíthatunk. A komor felhők mögül gyakran biztatóan előbukkan a napfény. Ezt jól mutatja azoknak a példája, akik hirtelen jött rengeteg szabadidejüket arra használják, hogy nehéz helyzetű embertársaikon segítsenek valamilyen, általában önkéntes munkának tekinthető tevékenység keretében. Az önkéntesség fogalma azonban nem korlátozódik ezekre a feladatokra. Egy brit számára például jelentheti azt, hogy hetente két órára besegít egy jótékonyági boltban, míg egy spanyol számára azt, hogy konferenciát szervez egy nemzeti NGO számára. A résztvevők elkötelezettsége azonban egyértelmű, hiszen szabadidejüket áldozzák fel mások érdekében.

A projekt elnevezése:

Madrid en red

Projektgazda:

Fundación Voluntarios por Madrid (Spanyolország)

Partnerországok:

Portugália, Egyesült Királyság, Németország

Időtartam:

2011/03/01 – 2013/02/28

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

52 038,60 EUR (folyamatos)

A „Madrid en Red” projekt keretében Spanyolország, Portugália, Németország és az Egyesült Királyság helyi önkormányzatai és szervezetei találkoztak azzal a céllal, hogy kicseréljék önkéntességre vonatkozó tapasztalataikat, illetve, hogy szorosabb kapcsolatokat alakítsanak ki. Három országban négy rendezvényre került sor, amelyek mindegyike más témával foglalkozott, például a gazdasági válság önkéntességre gyakorolt hatásával, vagy a társadalmi hálózatoknak az önkéntes tevékenység üzenetének terjesztésében játszott fontos szerepével. A rendezvényeken Európa minden részéről több mint 100, nem kormányzati szervezetet képviselő résztvevő, valamint 500 önkéntes és diák volt jelen. Valamennyi résztvevő azt tartotta a leghasznosabbnak, hogy Európa különböző országaiból származó olyan emberekkel találkozhatott, akiket érdekeltek az európai polgársággal kapcsolatos kérdések.

” Első alkalommal veszünk részt európai projektben és igazán örülünk ennek a lehetőségnek. Közvetlenül tapasztalatokat cserélhetünk arról, hogy három európai országban milyen konkrét fejlemények történtek az önkéntesség terén. A projekten keresztül szereztünk tudomást arról, hogy a civil társadalom Európa számos országában rendkívül aktív infrastruktúrával rendelkezik. Nagyon jó volt, hogy ezeken a találkozókön diákok és állandó alkalmazottak is részt vettek, így lehetőség nyílt a különböző nézőpontú elképzelések és tapasztalatok megosztására.

Megtiszteltetés volt, hogy részt vehettem a „Madrid en Red” projektben. A vitákat a számos önkéntes tevékenységi területről származó sokszínű tapasztalatok és elképzelések gazdagították.

A résztvevők beszámolója

Hatás

Több mint 500 résztvevőnek nyílt alkalma arra, hogy jobban megismerje európai partnereinek önkéntes tevékenységeit. Ezenfelül a találkozókön számos más témában is eszmét cserélhettek. Mindez új önkéntes hálózatok kialakítását eredményezte, és erősítette az együttműködést és a kölcsönös megértést a már meglévő hálózatok között. A médiaközvetítések megszilárdították a projekt hatását és elősegítették, hogy a projektből származó következtetések és gondolatok széles közönséghez jussanak el. A projekt legnagyobb sikerét a projektért felelős szervezet, a „Fundación Voluntarios por Madrid” elkötelezettsége jelentette, amely különösen munkájuk nagyközönségnek való bemutatásában mutatkozott meg. A projekt ideje alatt létrejött önkéntes hálózatok egy blog és egy weboldal segítségével továbbra is támogatják egymás munkáját.

ÜDVÖZLÜNK A GLOBÁLIS UNIÓS FALUBAN!

27 közösség összefogásával létrejön egy színes európai faluhálózat

A barátságok terített asztalnál köttetnek. Semmilyen ünnepélyes nyilatkozat, hivatalos kötelezettségvállalás vagy formális találkozó nem ér fel azzal az egyszerű gesztussal, hogy vendégül látunk valakit az otthonunkban. Ez az Európai Vidéki Közösségek Chartájában részt vevő 27 falut egyesítő egyik alapelve. A kis falvak lakói 1989 óta évente egyszer összegyűlnek: a találkozókra az Unió minden tagállamból egy fő érkezik. A tagtelepülések felváltva szervezik meg a különféle kulturális és társasági eseményeket. A látogatókat mindig a helybéliek látják vendégül otthonaikban, egyetlen nagy nemzetközi családot alkotva.

A projekt elnevezése:

Európai Vidéki Közösségek Chartája

Projektgazda:

Haaren község (Hollandia)

Partnerországok:

az Európai Unió többi 26 tagállama

Időtartam:

2008/12/01 – 2010/11/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

128 878,29 EUR

2009 és 2010 során számos különböző társas összejövetelre került sor, ahol az európai vidéki közösségek élhetősége volt a téma. Görögországtól Finnorszáig és Írországtól Romániáig valamennyi falu helyi ízekkel gazdagította a kulturális eszmecsereit, illetve hozzájárult a közösségek közti kapcsolatok erősítéséhez és új közös tevékenységek kialakításához. 2009 tavaszán életre keltek az ifjúsági műhelyek. A fiataloknak lehetőségük nyílt arra, hogy egymás között megvitassák a Charta és Európa jövőjét és értékeit. A nyár a polgári találkozók ideje volt, ahol a fiatalok az oktatás kérdését, valamint azt vitatták meg, hogyan lehet bevonni a fogyatékossgal élőket a falu életébe. A hidegebb időszak is intenzíven telt, ekkor a központi téma a vidéki közösségekben élő idősök és a demokrácia fogalma volt. Ezek a találkozók termékeny táptalajt biztosítottak az új ötleteknek és projekteknek, továbbá elősegítették a kulturális és földrajzi határokon átívelő többoldalú párbeszédet és tapasztalatcserét.

keresztül, a saját keretein belül hozzájárulhat Európa egységesítéséhez.

Európa különböző népeinek és kultúráinak megismerése, kellemes közös időtöltés, komoly témák megvitatása és rengetek új barátság: ebben áll az Európai Vidéki Közösségek Chartájának erőssége!

” Az Európa a polgárokért program jelentős támogatást jelentett az alábbi céljaink eléréséhez: az élet minden lehetséges területén megvalósuló kölcsönös megértés előmozdítása a falvak lakói között és a polgárokhoz közelebb álló Európa megvalósítása. A Charta reméli, hogy mindezek

A résztvevők beszámolója

Hatás

A 2009 és 2010 során szervezett 10 legfontosabb esemény lelkes visszhangra talált a Charta 27 tagja körében. Az európai vidéki közösségek számára nagy jelentőségű vitatémák kerültek terítékre, ennek nyomán jelentős eredmények – kiadványok, iránymutatások és ajánlások stb. – születtek, amelyeket később valamennyi falusi önkormányzat felhasznált. A tagok közötti tartós együttműködés hosszú évekre biztosított, hiszen számos jövőbeni projekt alapjait máris lefektették.

70 ÉVES FIATAL VAGYOK!

A független és aktív időskor támogatása

Amost születő európaiak várhatóan tíz évvel fognak tovább élni, mint az ötven évvel ezelőtt született honfitársaik. A jobb életszínvonal és az egészségügyi ellátó rendszerek tökéletesedése Európaszerte a várható élettartam folyamatos növekedését eredményezte. Mivel az európaiak egyötöde már a hatvanas éveiben jár, az „időskor” fogalmát érdemes lenne újragondolni.

Az „Előremutató politikák és intézkedések az európai idősekért” európai hálózat éppen ezt teszi. A projekt vezetése és koordinációs központja a svédországi Skövde régióban található, célja pedig hosszú távú, nemzetek feletti együttműködés létrehozása annak érdekében, hogy az idős polgárokra vonatkozó új szakpolitikák és szolgáltatások igényének kérdését a partnerországokban, Németországban, Franciaországban és Olaszországban is meg lehessen vitatni.

A hat településen megrendezett hat esemény során megvitatott fő témák közé tartozik a társadalmi szerepvállalás növelése és az aktív polgári részvétel, a lakhatás, a szolgáltatások és az ikt-megoldások, a szabadidős tevékenységek és a társadalmi elkötelezettség. Az idős résztvevők és a szélesebb közönség tapasztalatokat cserélhetett és ismereteket szerezhetett azokról a kulcsfontosságú területekről, amelyekben szükség van a szakpolitikák megújítására. A projekt során újradefiniált egyik lényeges fogalom az „aktív idős” fogalma volt. A résztvevők egyetértettek abban, hogy nem csak a fizikai aktivitásra való képességet kell figyelembe venni, hanem az idős polgárok folyamatos társadalmi, gazdasági, kulturális, szellemi és polgári ügyekben való részvételét is ide kell sorolni. A projekt rámutatott, hogy az idősek szükségleteire válaszoló jövőbeni szakpolitikai javaslatoknak arra kell összpontosítani, hogy az idősek több beleszólást és felelősséget kapjanak az életüket érintő döntéshozatali folyamatok során. A kezdeményezés célja volt továbbá a köz- és magánszolgáltatások (és termékek) diverzifikálása, lehetővé téve, hogy az idősek a tevékenységek szélesebb körében is részt vehessenek. Minden ilyen irányú lépés egyre fiatalosabbá teszi az „öreg kontinent”!

A projekt elnevezése:

„Előremutató politikák és intézkedések az európai idősekért” európai hálózat

Projektgazda:

Skövde község (Svédország)

Partnerországok:

Németország, Franciaország, Olaszország

Időtartam:

2009/09/15 – 2011/12/02

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

73 959,95 EUR

” A finanszírozás lehetővé tette, hogy a témával és a területtel foglalkozó vagy ahhoz kötődő embereket vonjunk be akár közigazgatáson belülről, akár a civil szférából, többek között nem kormányzati szervezetek és magukat az időseket is. Ezáltal – azon túl, hogy virágzó európai hálózatot hozunk létre – új kapcsolatok kiépítésével és regionális hálózat megteremtésével helyi szinten is szorosabb együttműködést tudunk kialakítani.

A projekt számtalan különböző módon hatással van a munkámra és a Norrköping községben folyó tevékenységekre: új ismeretek, tapasztalatcsere, az innovációs teljesítményértékelés előmozdítása, új szövetségek kialakítása új projektekhez vagy pályázatokhoz. A részvétel arra is rámutat, hogy égető szükség van arra, hogy még többet megtudjunk a 60 felettiekhez és az európai partnerekhez kapcsolódó számos egyéb kérdéstről, és a jövőben párbeszédet folytassunk ezekről.

A projekt a különböző európai tapasztalatok összevetésének köszönhetően új megvilágításba helyezte az idősek kérdését. Nagyon hasznos volt az idősek között, de még inkább a szociális szolgáltatóknál végzett mindennapi munkám szempontjából.

Hatás

A projekt lehetővé tette a részt vevő településeknek, hogy megteremtsék azt a nélkülözhetetlen közös alapot, amely előkészíti az utat egy szisztematikus megközelítés kidolgozásához, azaz egy hosszú távú európai együttműködési kerethez. Ez a keret pedig gyorsabbá teszi a bevált gyakorlatok megosztását és a kérdést érintő helyi és nemzeti szakpolitikákra vonatkozó ismeretek átadását. A projektet kedvezően befolyásolta a számos különféle részt vevő szereplő (például egyetemek, NGO-k, gazdasági szereplők és polgárok), jó online megjelenése volt és a helyi sajtó is folyamatosan figyelemmel kísérte.

AZ EURÓPAI FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐK AKTIVIZÁLÁSA

Innovatív megoldások keresése a hátrányos helyzetűek mindennapi életének javítására

Becslések szerint közel 40 millió főt sújt a fogyatékoság valamilyen formája (ez az EU lakosságának mintegy 11%-a). Ma Európában a fogyatékoság nem jelenthet kirekesztést. Ez a gondolat az alapja az olyan projekteknek, mint a „Megváltozott munkaképességűek teljes körű társadalmi integrációja”. Célja, hogy bemutassa, hogyan kerülhetnek be a fogyatékosággal élők a foglalkoztatásba, és ezáltal hogyan integrálódhatnak még jobban a társadalomba.

„A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem 2010-es európai éve” során Várpalota városa (Magyarország), valamint Románia, Ausztria és Olaszország három másik településének együttműködésével szervezett projekt célja a szociális támogatásokból élők számának csökkentése, a fogyatékosággal élők fölöslegességérzetének és társadalmi elidegenedésének kezelése, valamint a fogyatékosággal élők támogatása az önálló életvitel és munkavégzés megvalósításában.

A javaslat nemzeti szinten felhívta a figyelmet a megváltozott munkaképességűekre és mindennapos problémáikra. A konferencia alatt a részt vevő országok bemutatták egyedi modelljeiket, amelyeket egyrészt a helyi munkaerőpiac sajátosságai, másrészt az adott jogi környezet figyelembe vételével alakítottak ki. Azt is bemutatták, hogyan lehet segíteni a hátrányos helyzetűeket képességeik kibontakoztatásában és a munkaerőpiacra jutásban. A résztvevők olyan társadalmi befogadási projektekre tettek javaslatokat, mint például a „szociális farmgazdaságok”, ahol a fogyatékosággal élők munkakörnyezetbe történő integrálását mezőgazdasági tevékenységeken keresztül lehetne elősegíteni. Arról is szó esett, hogy az építészeti infrastruktúra újragondolásával fontos a fogyatékosággal élők mobilitási és akadálymentességi nehézségeinek megoldása.

A projekt elősegítette a gyakorlati tapasztalatcserét és a kölcsönös segítségnyújtást. Az egyik részt vevő szervezet lakhatáshoz juttatott egy várpalotai fogyatékos csoportot, az olasz és osztrák partnerek tanulmányutakat ajánlottak fel a magyar és román szakértőknek, Wolfsberg és Várpalota városa adományokat ajánlott fel a Petrozsényben (Petroșani) működő jótékonyági szervezeteknek.

Tevékenységeiken keresztül a projekt hozzájárult ahhoz, hogy megoldásokat találjanak az európai fogyatékosággal élők életminőségének javítására.

A projekt elnevezése:

Megváltozott munkaképességűek teljes körű társadalmi integrációja

Projektgazda:

Várpalota városa (Magyarország)

Partnerországok:

Ausztria, Olaszország, Románia

Időtartam:

2010/03/01 – 2011/02/28

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

32 391,47 EUR

„Az Európai Unió által finanszírozott „Megváltozott munkaképességűek teljes körű társadalmi integrációja” projekt lehetővé tette, hogy behatóan megismerkedhessünk a más partnerországokban a fogyatékossgal élők számára létrehozott szociális ellátási modellekkel. A találkozók tisztviselőként és polgárként is gazdagították tapasztalatainkat.

Úgy véljük, hogy a projekt mindenképpen egy olyan hosszútávú nemzetközi együttműködés kezdetét jelenti, amelynek középpontjában a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának bevált gyakorlatait egyesítő európai referenciamodell kialakítása áll.

Hatás

A projektnek köszönhetően a résztvevők megismerhették más országok gyakorlatait, illetve a szolidaritás és a kölcsönös segítő szándék által szorosabbá fűzhették kapcsolataikat. A politikai döntéshozók első kézből ismerhették meg azokat a nehézségeket, amelyekkel a fogyatékossgal élők nap mint nap szembesülnek. A konferencia az első mérföldkövét jelentette egy olyan nemzetközi együttműködésnek, amely európai szinten egységes megoldásokat nyújthat a fogyatékossgal élők integrációjára. Ennek eredményeként weboldal készült, multimédiás DVD és brosúra jelent meg, illetve a helyi újság és televízió is beszámolt az eseményekről.

TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK: PARTNERTEVÉKENYSÉGEK

MIBŐL LESZ A TESTVÉRVÁROS?

Lehetőség az európai városok közötti
kapcsolatok vizsgálatára

Az Észak- és Dél-Európa közötti sztereotíp különbségek jól ismertek. A könnyed mediterrán embereket, a rendszerető németeket és az elegáns svédeket gyakran úgy festik le, mint akik homlokegyenest eltérő életfelfogással rendelkeznek. Éppen ezért az Európai Települések és Régiók Tanácsa joggal feltételezte, hogy hasznosak lehetnének az olyan rendezvények, ahol Európa különböző városaiból érkező polgárok találkozhatnak. A „Milyen testvérvárosokat milyen Európának?” projektet ebben a szellemben szervezték meg három különböző városban rendezett találkozókkal és vitákkal. A városok Észak- és Kelet-Európát (Észtország), Közép- és Nyugat-Európát (Németország) és Dél-Európát (Málta) képviselték. A találkozók számos különböző témára összpontosultak, a technikai jellegű kérdésektől kezdve az általánosabb témákig, például hogy milyen előnyöket kínál a testvérvárosok számára az Európa a polgárokért program.

A projekt elnevezése:

Milyen testvérvárosokat milyen Európának?

Projektgazda:

Európai Települések és Régiók Tanácsa
(Franciaország)

Partnerországok:

Málta, Németország, Észtország

Időtartam:

2010/12/1 – 2010/12/31

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

65 372,74 EUR

Az Európa a polgárokért program keretében kialakított partnertevékenységek kulcsfontosságúak az európai partnerségek és hálózatok sikeres fejlődése szempontjából. A „Milyen testvérvárosokat milyen Európának?” projekt megvizsgálja a testvérvárosok esetében Európa-szerte alkalmazott megközelítéseket, továbbá lehetővé teszi a kontinens különböző részeiben alkalmazott gyakorlatok összevetését és közös megközelítés kialakítását a partnerség lehető leghatékonyabb kiaknázása érdekében.

A résztvevők beszámolója

„A gazdag és előremutató tapasztalatcsere azt bizonyítja, hogy a testvérvárosi program egyedülálló módja annak, hogy bevonjuk a polgárokat Európa alakításába. Segítségével a helyi önkormányzatok különböző területeken tapasztalatokat és szakismereteket cserélhetnek. A projekt keretében folytatott viták rendkívül fontos szerepet töltek be az „Európai polgárok!” – A polgárság és a testvérvárosok európai konferenciája előkészítésében, amelyet a CEMR az új lengyel elnökség idején rendez meg Lengyelországban.

Hatás

A „Milyen testvérvárosokat milyen Európának?” erős jövőképpel rendelkezik. Tekintetbe véve néhány balkáni állam esetleges uniós csatlakozását, a projekt időt szánt arra, hogy támogassa e régió országait és tájékoztassa őket a testvérvárosi program előnyeiről és az Európa a polgárokért programon keresztül elérhető finanszírozási lehetőségekről. A projekt másik fő hatása, hogy kapcsolatot teremt azokkal, akik az európai integráció gondolatával még csak most ismerkednek, és az összetartozás érzését alakítja ki bennük.

ÉSZAK TALÁLKOZÁSA DÉLLEL: A TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOKON TÚL

Hogyan aknázzuk ki a testvérvárosi kapcsolatokat?

Egyesek talán úgy vélik, Észak- és Dél-Európa túlságosan különböznek ahhoz, hogy megérthessék egymást, nem is beszélve arról, hogy együttműködjenek. Ez a partnerprogram éppen ennek az ellenkezőjére bizonyíték. A svédországi Norrbotten régió és az olaszországi Emilia-Romagna felvette a kapcsolatot a Finn Településszövetséggel és a spanyol „Diputación de A Coruña”-val azzal a céllal, hogy megvitassák, hogyan fűzhetik szorosabbá a már meglévő testvérvárosi kapcsolatokat. Hogy miért? Mert a testvérvárosi kapcsolat többet jelent néhány ismerkedési célú rendezvény megszervezésénél; sokkal inkább olyan folyamatos kommunikáció fenntartásáról szól, amely lehetővé teszi, hogy a partnertérségek között barátságot és szolidaritást eredményező kapcsolatok alakuljanak ki. Ezért a résztvevők által javasolt intézkedések arra a közös igényre reagáltak, hogy az „Európa a polgárokért” projektek esetében politikai szinten erősítsék meg a helyi kötelezettségvállalást, illetve általánosabb szinten hívják fel a figyelmet az európai ügyre.

A projekt elnevezése:

A testvérvárosok hálózatainak megvalósításával kapcsolatos problémák kezelése

Projektgazda:

Sweden Emilia Romagna Network (Olaszország)

Partnerországok:

Spanyolország, Svédország, Finnország, Horvátország

Időtartam:

2011/01/01 – 2011/12/31

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

60 402 EUR

A részt vevő partnerek közös munkája arra irányult, hogy megerősítsék a közös alapelveket és innovatív internetes eszközöket hozzanak létre, például egy **e-platformot**, amely megkönnyítené az Európa különböző részein dolgozó szereplők együttműködését. A projekt azokból a problémákból nőtt ki, amelyekkel a helyi önkormányzatok és különösen a tisztviselők szembesültek az erős és hatékonyan működő hálózatok kialakítása során. Az érdekeltek három alkalommal találkoztak képzési szemináriumok keretében, amelyeken ugyanazon települések 50 tisztviselője és 30 politikai képviselője számos uniós témában cserélt eszmét és osztotta meg egymással a projekttel kapcsolatos tapasztalatait.

A résztvevők beszámolója

A testvérvárosok hálózata nagy lehetőségeket rejt magában: az ígért eredmények eléréséhez hatékony irányítási stratégiára van szükség.

Megválasztott politikai képviselőként azzal kell megerősítenünk elkötelezettségünket az európai integrációs folyamat mellett, hogy következetesebben ösztönözzük és támogatjuk tisztviselőinket a testvérvárosi projektekhez kötődő kapcsolatépítésében.

Rengeteget tanultam a szemináriumokon, különösen arról, hogy milyen nehéz az elképzeléseket hatékony intézkedésekre és jó eredményekre váltani.

Hatás

A tisztviselők és a program szakértői közötti találkozók egyik fő eredménye olyan gyakorlati iránymutatások létrehozása volt, amelyeknek a célja a testvérvárosi hálózatok irányításának elősegítése és fejlesztése.

A projekt hozzájárult a tisztviselők vezetői készségeinek javításához és ráirányította a figyelmüket a projekt megvalósításának néhány kulcsfontosságú szempontjára, például a kölcsönös megállapodások létrehozására, a partnerek közötti hatékony kommunikáció fenntartására, valamint a testvérvárosi hálózatok hatékony tervezésére és irányítására. Lehetőséget nyújtott továbbá az aktuális uniós ügyek megvitatására és a korábban végrehajtott projekkel kapcsolatos véleménycserére.

Az interkulturális találkozókra a résztvevők új ötleteket kaptak azzal kapcsolatban, hogy hogyan válhatnak a demokratikus európai társadalom aktívabb tagjaivá.

A POLGÁROK PROJEKTJEI

INNOVÁCIÓRA ÉHESEN

Egy új gazdasági szempont felderítése

Hogyan alakíthatunk át egy biciklit levesfőző géppé? Nem biztos benne, hogy ez lehetséges? Pedig többek között ez a Micronomics-projekt egyik innovációja. A projekt azzal a szándékkal indult, hogy lehetőséget adjon kreatív egyéneknek képességeik bemutatására, és eközben olyan gondolatokat népszerűsítsen, mint a fenntartható fogyasztás vagy az egészséges táplálkozás. A kis léptékű, vagy úgynevezett „mikrokezdeményezések” – mint a biciklijavítás vagy a webdizájn – hasznosságát jól szemlélteti az a kerékpárból kialakított furfangos szerkezet, amely 7 perc alatt elkészíti a forró levest.

Számos különféle innovatív módszert használtak, hogy a projektből a lehető legtöbbet hozzák ki, emellett műhelymunkákat, vitákat és előadásokat, valamint kiállításokat és filmvetítéseket is rendeztek. 2010 májusának első három szombatján a Micronomics az embereket Brüsszel utcáira csábította annak bemutatására, hogy a városi terek helyet adhatnak az önkifejezésnek is, például kreatív művészeti vásárnak és a „köztér” fogalmáról folytatott vitának. A cél nem csak a projekthez kapcsolódó kreatív ötletgazdák alkotásainak bemutatása volt, hanem az ehhez hasonló mikrovállalkozások társadalmi és gazdasági hozzáadott értékének felmérése is. A projekt fő üzenete, hogy mindent lehet hasznosítani, és hogy kreatív és innovatív ötleteinkkel mi is hozzájárulhatunk – még ha bármily csekély mértékben is – a gazdaság fejlődéséhez.

A projekt elnevezése:

Micronomics

Projektgazda:

VZW City Mine(d) (Belgium)

Partnerországok:

Ausztria, Szlovénia, Franciaország, Hollandia, Németország, Dánia, Spanyolország, Egyesült Királyság és Olaszország. Ezenkívül Törökország, Bosznia-Hercegovina és Svájc szintén részt vettek nem társfinanszírozott partnerekként.

Időtartam:

2010/01/01 – 2011/03/15

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

86 829,26 EUR

” A Micronomicshoz hasonló együttműködések lehetővé teszik az olyan helyi szereplőknek, mint például a bécsi „Im Ausland”, hogy felfejlessék stratégiájukat és hozzáférhetővé tegyék azt más európai városok hasonló kezdeményezései számára is. Ezzel párhuzamosan megtanulhatják más alulról jövő kezdeményezések példáján, hogyan növeljék az olyan csoportok társadalmi szerepvállalását, mint a romák, a hajléktalanok vagy más, szavazójoggal nem rendelkező csoportok. Ezek a kezdeményezések alulról kiindulva építik Európát.

A résztvevők beszámolója

Hatás

A Micronomics azzal, hogy a projektjébe Európa városainak polgárait is bevonta, szélesebb közönséget tudott megszólítani, illetve a városi problémák egyedi megközelítésével sikerült érdeklődést keltenie és ismereteket átadnia. Amikor világszerte megrendültek a gazdaság alapjai, a Micronomics, amellet, hogy a nehézségek közepette optimista hozzáállást tanúsított, még valódi alternatívákat is be tudott mutatni a vállalkozó szellem, a társadalmi felelősség és a fenntartható fejlődés összekapcsolásával.

KULTÚRA A POLGÁROK MEGVILÁGÍTÁSÁBAN

Egy páneurópai felmérés napvilágra hozza a polgároknak a kultúra szerepével kapcsolatos véleményét

Vajon a kultúra csak pénzkidobás vagy olyan hajtóerő, ami előrejutásunkat segíti? Az EUROMEDINCULTURE(s) hálózat azt a súlyos feladatot vállalta, hogy kiderítse, milyen szerepet játszhat a kultúra Európa alakításában.

A kétéves munka abból az elképzelésből indult ki, hogy európai identitásunk egyik legfontosabb eleme közös kulturális örökségünk. 2009-ben és 2010-ben több mint húsz regionális nyilvános fórumot rendeztek különböző európai országokban, amelyek keretében több mint húszezer kérdőívet osztottak ki a polgároknak. A közös gondolkodás során az emberiség kreativitásának és hagyományainak ünneplésével és védelmével kapcsolatos számos nézőpont került megvilágításba. Több ezren döntöttek úgy, hogy részt vesznek a projektben, és segítenek kialakítani egy olyan politika körvonalait, amely biztosítaná a kultúrának az őt megillető, központi helyet egy közös Európában. A történelmi örökség, az európai kultúrák és nyelvek különbözősége, a demokrácia és az emberi jogok gyakran említésre kerültek, amikor az európai kultúra meghatározásáról volt szó. Művészek és kulturális szakemberek, politikai döntéshozók és fiatalok egyaránt lelkesen részt vettek abban, hogy meghatározzák, milyen módon hat a kultúra mindennapi életünk valamennyi területére, az oktatástól kezdve az önkifejezésen és társadalmi párbeszédén keresztül a szakmai fejlődésig. A vizsgálat során kiderült, hogy számos európai véli úgy, hogy a kultúra nem öncélú, hanem társadalmi és gazdasági szinten egyaránt egy harmonikus és egyenlőségen alapuló társadalom összetartó ereje. A kultúra a kreatív gondolkodás alapja, a kísérletezés helye, amelyek eredményeit a társadalom és a gazdaság más területeire is át lehet ültetni.

A projekt elnevezése:
EUROMEDINCULTURE(s)

Projektgazda:

Association pour le Développement culturel européen et international (Franciaország)

Partnerországok:

Egyesült Királyság, Belgium, Szlovénia, Málta, Spanyolország, Németország, Finnország, Olaszország, Lengyelország, Portugália

Időtartam:

2010/01/01 – 2010/12/31

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

123 871,32 EUR

” A kultúra jobbá teszi a polgárokat!

A kultúra a híd a múlt, jelen és a jövő között, és összeköti a különböző „kultúrájú” embereket.

A gazdaság világa sokat tanulhat a kultúra világától, különösen a kreativitás és a csapatszellem terén. Ugyanakkor a kultúra világába is be kell építeni bizonyos gazdasági szempontokat: a felelősségérzetet, amely piacképességüket bizonyító, megvalósítható projektek létrehozását jelenti. ”

A résztvevők beszámolója

Hatás

A projekt során kiderült, hogy a résztvevők túlnyomó többsége a kultúrát a társadalmi összetartozás létfontosságú tényezőjének tartja, amely többek között alkalmas a párbeszéd ösztönzésére és a polgárok mobilizálására. Ezeket a gondolatokat tükrözi a tizenegy nyelven megírt „The right to culture in tomorrow's Europe” (A kultúrához való jog a holnap Európájában) című, számos ajánlást tartalmazó kiadvány. Az Euromed in culture weboldalon keresztül megvalósulhatott az eredmények széles körű terjesztése, többek között egy, a projekt keretében elkészített filmen keresztül. A program sikere arra bátorította a szervezőket, hogy kiegészítő tevékenységeket javasoljanak a következő évekre, amelyek biztosítanák a kezdeményezés folyamatosságát és fenntarthatóságát.

EGYSZER VOLT, HOL NEM VOLT EURÓPÁBAN

Polgári antológia

A „Történetek egy lehetséges Európáról” olyan kezdeményezés, amelyet legjobban Ira Glass szavai írnak le: „Nagy történetek azokkal esnek meg, akik el tudják mesélni őket”. Olaszország, Németország, Portugália, az Egyesült Királyság, Spanyolország, Szlovákia és Szlovénia kulturális és oktatási egyesületei fogtak össze, hogy bemutassák azt a több ezer különböző élményt és arcot, amelyek a mi Európánkat alkotják. Közös készítették elő annak a projektnek az alapjait, amely végül az öreg kontinens különböző kultúráiba vezető színes, inspiráló és szívmenlengető utazássá alakult.

A projekt elnevezése:

Történetek egy lehetséges Európáról

Projektgazda:

Universita Popolare di Roma (Olaszország)

Partnerországok:

Németország, Spanyolország, Portugália, Szlovénia, Szlovákia, Egyesült Királyság

Időtartam:

2009/01/30 - 2010/01/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

123 871,10 EUR

Különböző korú és kulturális háttérű férfiakat és nőket kértek fel arra, hogy vegyenek részt egy közös, önéletrajzi ihletésű történetmesélő pályázaton, amelynek témája a kultúrák közötti párbeszéd. A múltban és a jelenben játszódó történetek, de akár álmok, vágyak és utópikus fantáziák is segíthetnek abban, hogy elképzeljünk és megvalósítsunk egy másik lehetséges Európát. Mind a hat országban polgári fórumokat szerveztek, amelyek a történetmesélésen keresztül részvételi és interakciós keretet biztosítottak egy „mind szorosabban összefonódó Európa felépítéséhez”. A történeteket a fórum résztvevői egyes szám első személyben írták önéletrajzi íróműhelyek során, vagy interjúk és élettörténetek formájában gyűjtötték össze őket. Meséket, tudományos cikkeket és tanulmányokat is gyűjtöttek az „Another Europe is Possible” (Lehet más Európa!) verseny keretében. A szerzők bármely kifejezési eszközt használhattak, így írott szövegek, fotók, video- és hangostörténetek, képregények, versek és színdarabok eklektikus gyűjteménye állt össze. A történetek életteli, izgalmas, sokarcú Európát mutattak be, illetve az emberi jogok és a demokrácia melletti elkötelezettségről, az együttműködés különböző módjairól, újfajta életlehetőségekről és a világról alkotott új elképzelésekről vallottak.

A résztvevők beszámolója

” Szlovéniai roma csoportok körében szerzett tapasztalataim megmutatták, hogy a közvetlen kapcsolat hogyan építheti le az erős sztereotípiákat. Például amikor olyan alkalom szervezésére kerül sor, ahol a romák bemutathatják művészetüket és kultúrájukat és egyben tanulhatnak is nem roma társaiktól. A kultúrák közötti párbeszéd közös tanulási folyamat, amelyhez megfelelő helyre, időre és lehetőségre van szükség.

A párbeszéd és a jogok ugyanannak az éremnek a két oldala.

A rendezvény meggyőzött arról, hogy az ezekről az emberekről alkotott sztereotípiáknak nincs valós alapja, hanem azoknak a fejében keletkeznek, akik félnek az ismeretlentől.

Most egy kicsit nyitottabbá váltunk, jobban beilleszkedtünk a társadalomba, többet barátkozunk... Ha előbb lett volna erre lehetőségem, sok mindent másképp csináltam volna.

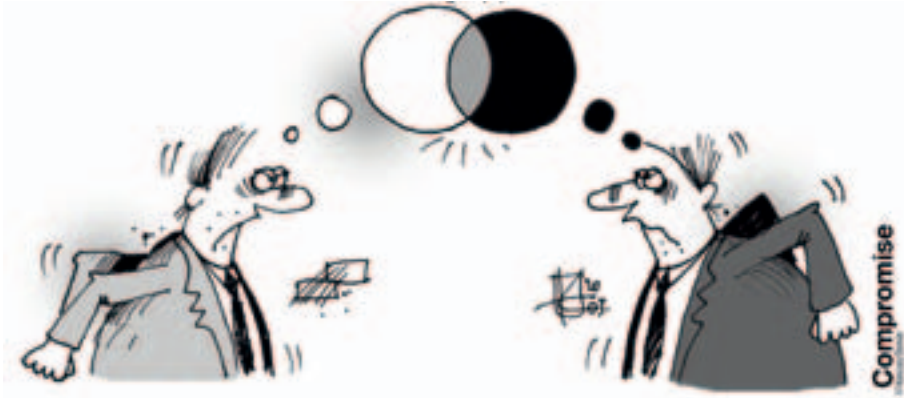
Hatás

A történetek hozzájárulnak azoknak az értékeknek és kifejezőmódoknak a megismeréséhez, amelyek egy európai azonosságtudat felépítésének alapjául szolgálhatnak. A történeteket miniantológiákba, fényképes naptárakba és brosúrákba rendezték, így az összegyűjtött tapasztalatok az európai kultúrák közötti párbeszéd javítását segíthetik. A szervezők ezeken az anyagokon keresztül polgárokat, illetve helyi és európai szintű intézmények képviselőit vonták be a folyamatba. Az internetes pályázat széleskörű terjesztést és részvételt tett lehetővé.

IRÁNY EURÓPA!

Helyi közösségek egy befogadó Európa felépítéséért

Sajnos még mindig olyan világban élünk, ahol sokan nélkülözik az alapvető anyagi javakat vagy az életben való előrejutáshoz szükséges tisztességes lehetőségeket, ahol nem gondoskodnak megfelelően azokról, akik leginkább rászorulnának, ahol hiányzik az alapvető emberi méltóság és mindennapos az intolerancia. Noha az Európai Unió megtestesíti az emberi jogok, a sokszínűség és befogadás fogalmát, társadalmunkban számos helyen még mindig rasszizmus, intolerancia, társadalmi kirekesztés, alacsony színvonalú oktatás és társadalmi igazságtalanság tapasztalható. Ezért a szervezett formában megvalósuló szolidaritás, a gyakorlati segítségnyújtás és a sokféleség méltatása valódi változásokat eredményez a kiszolgáltatott helyzetben lévő európaiak számára.

A projekt elnevezése:

Európai civil társadalom a helyi jólét megteremtéséért

Projektgazda:

Open Society Institute (Magyarország)

Partnerországok:

Lettország, Cseh Köztársaság, Románia, Ausztria

Időtartam:

2011/01/01 – 2011/12/31

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

250 000 EUR

A helyi kezdeményezésekből kialakuló szervezetek általában olyan önszerveződő csoportok, amelyek egy önkéntes alapon működő nonprofit szervezeten keresztül valamilyen közös cél érdekében munkálkodnak. Az „Európai civil társadalom a helyi jólét megteremtéséért” több mint 120 önkéntest hozott össze, akik annak szentelték életüket, hogy mások szükségleteiről gondoskodjanak, és akik közösségük jóléte érdekében dolgoznak. Mindennapi munkájuk során számos inspiráló és közösségépítő tevékenységet folytatnak, például: iskolán kívüli foglalkozások sajátos nevelési igényű tanulók számára; multikulturális táborok a toleranciára nevelés elősegítésére, művészeti és sportfoglalkozások a kirekesztett csoportok önkifejezésének bátorítására; szemináriumok az érdeklődésüket veszített fiatalok közösségi ügyekbe való bevonására; szociális szolgáltatások nélkülöző családok számára; zeneterápia értelmi fogyatékosok számára és végül, de nem utolsósorban szomszédsági támogatás a menedékkérőknek és migránsoknak.

A résztvevők egy éven keresztül különféle nemzeti és nemzetközi eseményeken vitatták meg azokat a lehetőségeket és nehézségeket, amelyekkel helyi kezdeményezésekből kialakuló szervezetek tagjaiként naponta találkozhatnak. Az eseménysorozat végére a résztvevők felkészültebbnek és öntudatosabbnak érezték magukat ahhoz, hogy legégetőbb problémáikat a helyi, nemzeti és uniós érdekeltek elé tárják.

A résztvevők beszámolója

A jólét koncepciója olyasmint tükröz, amit mindig is tudtunk a munkánkról, de soha nem tudtunk szavakba önteni.

Visszanyertem a bizalmat saját magamban és a civil kezdeményezések erejében. Tovább kell vinnünk ezt az együttműködést.

Hatás

A projekt elérte fő célját, nevezetesen azt, hogy a nehezen elérhető közösségek uniós demokratikus döntéshozatali folyamatba való bevonásával a közösségalapú civil társadalmi szervezetek véleménye erősebb hangsúlyt kapott. A résztvevők egyetértettek abban, hogy a projekt hozzájárult az aktív európai polgárok közötti szoros szakmai kapcsolatok kialakulásához is. Közös álláspontot alakítottak ki az oktatásról és a társadalmi befogadásról szóló szakpolitikai viták során is. Ezenkívül a helyi, nemzeti és uniós szintű szakpolitikusok figyelmét is sikerült a helyi kezdeményezéseknek a közösségek életében betöltött meghatározó szerepére irányítani. Végül egy képregény-kiállítás is megrendezésre került Kolozsváron, Budapesten és Brüsszelben, amely hatásos eszköznek bizonyult arra, hogy felhívja a figyelmet a különböző európai közösségeket érintő társadalmi kérdésekre.

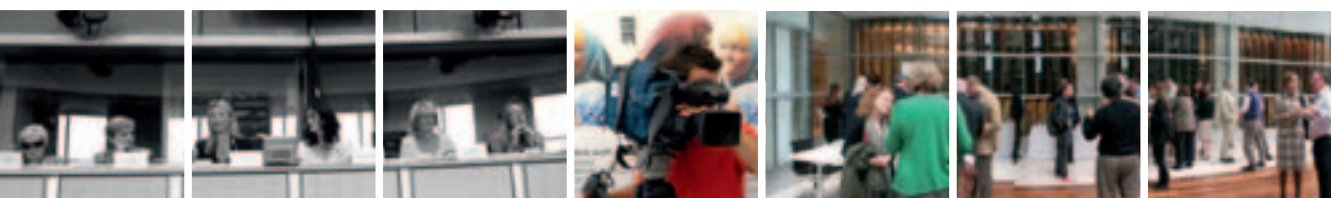
Az önkéntesek javaslatai az Unió döntéshozói és brüsszeli civil társadalmi szervezetek elé kerültek. Az esemény hozzájárult ahhoz, hogy a szorosabban összefonódó Európáért munkálkodók között megerősödött bizalom és szolidaritás révén közelebb hozza Európát a polgárokhoz.

AKTÍV CIVIL TÁRSADALOM

UNIÓS POLGÁRSÁG

Hajóút Palermóba a bűnmegelőzési tevékenységek támogatására

1 992. május 23-án a szicíliai szervezett bűnözés elleni küzdelem kiemelkedő alakját, Giovanni Falcone bírót meggyilkolták feleségével és három testőrével együtt egy Palermóhoz közeli autópályán. Meggyilkolása fordulópontot jelentett Olaszország maffia elleni küzdelmében. Öröksége két évtizeddel halála után is tovább él. 2011-ben a „Giovanni e Francesca Falcone” alapítvány francia, spanyol, észt és bolgár partnerekkel együtt két nemzetközi eseményt szervezett, amelyek célja a szervezett civil társadalom szerepének megerősítése a bűnözés elleni küzdelemben és a bűnmegelőzésben.

2011 februárjában európai fiatalok egy csoportja összegyűlt Párizsban, hogy megvitassák, milyen szerepet játszhatnak a szervezett bűnözés megelőzésében. A résztvevők sokszínűen eltérő iskolai és tapasztalati háttere különösen értékessé tette ezt az eseményt: egyesek hátrányos környezetből érkeztek vagy büntetett előéletűek, mások maffiaszakértők vagy a bűnüldözésben dolgozó szakemberek voltak. Három hónappal később a projekt különleges események sorozatával érte el csúcspontját. A „Jogszerűség hajója” talán a legemlékezetesebb. Több mint kétezer fiatal hajózott ki Nápoly és Civitavecchia kikötőjéből Palermo felé. A „Jogszerűség hajója” hajóutat korábban csak olasz résztvevők számára szervezték, a 2011-es rendezvényre azonban nemzetközi utasok színes kavalkádját fogadták. Az újfajta „keresztes lovagok” számára a 13–16 órás átkelés maradandó élményt nyújtott. A közösen átélt érzések a cselekvés és az aktív megelőzés mozgatórugóivá válhatnak. A felvezető utazást követően partra szálltak Palermóban és a szicíliai lakossággal együtt különböző ünnepeken vettek részt, amelyeket Falcone bíró és a szervezett bűnözés valamennyi áldozata emlékére, illetve a jogszerűség kultúrájának támogatására rendeztek.

A projekt elnevezése:

A jogszerűség és a polgári aktivitás hullámai

Projektgazda:

Fondazione Giovanni e Francesca Falcone
(Olaszország)

Partnerországok:

Spanyolország, Észtország, Franciaország,
Bulgária

Időtartam:

2011/01/01 – 2011/09/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

46 274,68 EUR

A résztvevők beszámolója

„Az Európa a polgárokért program lehetőséget teremtett arra, hogy más országok egyesületeinek és szervezeteinek tagjaival összefogva egy jól megszervezett fellépés keretében európai szinten is terjeszthessük a jogszerűség és törvényesség kultúráját. A „Jogszerűség hullámai” tapasztalata arra bátorít minket, hogy más európai szervezetekkel összefogásban újabb projekteket népszerűsítsünk.

A projekt segített megérteni, milyen fontos szerepet játszhat a civil társadalom a jogszerűség kivívásában és a szervezett bűnözés ellen folytatott küzdelemben. Globális rálátást kaptam a maffia jelenségére és részese lehettem egy kultúrák közötti folyamatos párbeszédnek.

Még soha nem hittem ennyire abban, hogy a fiatalok, a fiatal dolgozók és az egyszerű emberek jelentős erőt képviselhetnek, és ezt jóra használva mi is harcolhatunk a törvénytelenység ellen. A projekt élő példa volt arra, hogyan lehet ezt az erőt a jogszerűség és az aktív, felelős polgárság eszméjének támogatására használni bármilyen emberek között.

Hatás

A hajóutazás Palermóba és az azt követő városi összejövetelek mindig nagy hatással voltak a résztvevőkre, néhányan közülük minden évben visszatértek, hogy részt vegyenek a megemlékezéseken. A 2011-es „Jogszerűség hajója” kiemelkedő médianilvánosságot kapott: a világ minden tájáról érkező több mint 800 akkreditált újságíró gondoskodott arról, hogy az esemény üzenete széles rétegekhez eljusson Olaszországban és külföldön egyaránt.

20 ÉVESEK EURÓPÁJA

A „89-es generáció” nyilatkozata: a mai fiatalok reményei és elvárásai Európa jövőjével kapcsolatban

1 1989-ben születtek. Amikor első bizonytalan lépéseiket megtették és megformálták az első szavakat, Közép- és Kelet-Európa országai is elindultak a szabadság útján és kezdték újratulni a demokrácia szavait a fennálló kommunista rezsimeket megbuktató őszi forradalmak idején. Az elmúlt két évtized alatt a 89-es újszülöttek kreatív, elkötelezett és nyitott gondolkodású személyekké értek, akiket saját nemzetük kollektív tapasztalata formált. 2010 tavaszán kilenc európai ország – Ausztria, Belgium, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Németország, az Egyesült Királyság, Lengyelország, Románia és Magyarország – fiataljai gyűltek össze, hogy részt vegyenek a „89-es generáció” elnevezésű páneurópai projektben. Lehetőséget kaptak, hogy felelevenítsék a hazájukban a múltban történt eseményeket és megosszák gondolataikat arról, hogyan képzelik el jövőjüket európai polgárokként.

A projekt elnevezése:
89-es generáció

Projektgazda:

Institutul Cultural Român / Román Kulturális Intézet (Románia), EUNIC hálózat

Partnerországok:

Ausztria, Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Németország, Egyesült Királyság, Lengyelország és Magyarország

Időtartam:

2009/10/12 – 2010/10/11

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

24 875,79 EUR

A projektben részt vevő fiatalok négy egyidejűleg rendezett találkozón – Bukarestben, Brüsszelben, Prágában és Varsóban – dolgozták ki generációjuk, a szabad Európa új polgárainak nyilatkozattervezetét. Az eszmecsere előkészítéseképpen több száz, 25 és 85 év közötti emberrel készítettek interjút, akik átélték a kommunista rendszerek összeomlásához vezető eseményeket. Az elkészült videók kiindulási pontként szolgáltak ahhoz a vitához, amely a „89-es generáció” nyilatkozatának elkészítéséhez vezetett, amelynek szövege összegzi a mai fiatalok Európa jövőjével kapcsolatos reményeit és félelmeit. Figyelembe véve, hogy a résztvevők olyan országokból érkeztek, amelyekben az 1989-es évben igen különböző események zajlottak, valamint amelyek az európai integráció, státusz és polgárság tekintetében eltérő utat jártak be, a nyilatkozat világosan szemléltette, mit jelent az „egység a sokféleségben”.

A „89-es generáció” projektnek sikerült betekintést adnia abba, milyen hatással voltak az 1989-es forradalmak a mai fiatalok európai jövőképeinek alakulására. A képzeletbeli utazás a múltba érzelmeket felkavaró és inspiráló élmény volt, amely évekig tartó, szoros kötelékeket hozott létre.

„ A „89-es generáció” volt az első olyan EU-finanszírozású projekt, amelyet a Román Kulturális Intézet koordinált. A projekt nagy kihívást és nehéz feladatot jelentett. A mintegy két év során különböző intézmények munkatársai vetették be tudásukat és lelkesedésüket annak érdekében, hogy megvalósulhasson a 89-es generáció találkozájának rendkívüli élménye, és a fiatalok nyilvánosságra hozzassák az Európa jövőjéről szóló nyilatkozatukat. Az Európa a polgárokért program nyújtotta anyagi támogatás lehetővé tette, hogy elképzelésünket páneurópai projektté fejleszthessük, amelyben Európa 9 országából több mint 250 résztvevő dolgozhatott együtt.

A résztvevők beszámolója

Ismeretszerzés, barátok, válasz sok felmerülő kérdésemre és még több, a jövőben megoldandó kérdés. Életem eddigi 21 éve során ez volt a leggyümölcsözőbb tapasztalatom.

Hatás

A „Mit tehetek Európáért és Európa mit tehet értem?” címmel megírt esszéken felül minden résztvevő készített egy 3–5 perces videót, amelyben rokonokat és ismeretleneket kérdeztek az 1989-es év eseményeiről. A több száz szöveg, videó és fotó jól illusztrálja azt a folyamatot, amelyen keresztül a résztvevők leszűrték és egy közös nyilatkozatba foglalták eltérő tapasztalataik lényegi elemeit.

A projekt Václav Havel védnöksége alatt készült, 2010 júniusában pedig a „89-es generáció” nyilatkozatot az EU képviselői, köztük Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke elé terjesztették. Az események széleskörű médiayilvánosságot kaptak, és újabb pillérrel erősítették meg az Európai Unió nemzeteit összekötő hidat.

INSPIRÁLÓ ÖRÖKSÉG

„Elfelejtett” városrészek megszólaltatása

Az újságíráshoz több kell, mint kíváncsi természet és jó elbeszélő képesség. Leginkább talán bátorságra van szükség. Ilaria Alpi, az újságíróvilág ígéretes tehetsége mindezekkel rendelkezett. Néhány kényes ügy leleplezésének vágya szülőhazájából, Olaszországból Szomáliába vitte, ahol mérgező hulladéklerakásról és illegális fegyverszállításról szóló szóbeszédnek ügyében nyomozott. Ezek a nyomozások vezettek az 1994 márciusában, Mogadishuban bekövetkezett brutális meggyilkolásához. Ma az ő nevét viseli és az ő szellemében tevékenykedik tovább az Ilaria Alpi–Nyitott Társadalom Egyesület (Associazione Ilaria Alpi-Comunità Aperta). Az egyesület arra bátorítja a fiatal újságírókat, hogy merítsenek ihletet abból az odaadásból és elkötelezettségből, amellyel Ilaria Alpi végezte munkáját, és az igazság keresése érdekében tárgítsák ki az oknyomozó újságíráshoz határait. Az ilyen újságíráshoz sikeres példák mutatják be a CITILAB projekt.

A projekt elnevezése:

City Lab

Projektgazda:

Associazione Ilaria Alpi (Olaszország)

Partnerország:

Franciaország

Időtartam:

2009/08/01 – 2010/07/31

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

25 359 EUR

A projektben részt vevő újságírótanoncok főként Olaszország és Franciaország hátrányos helyzetű városrészeire összpontosítottak, hogy felhívják az emberek figyelmét az itt élők problémáira. Meglepő módon számos hasonlóságot találtak a két ország problémái és a bennük uralkodó nézetek között. Hogyan hat a bevándorlás ezekre a területekre? Kíváncsi jelenség-e? Hogyan egyensúlyozunk a biztonság és az emberi jogok kérdése között? Ezek a modernkori problémák általános érvényűek, a CITILAB projekt pedig a kérdés velejéig hatol, mivel közvetlenül az érintettekkel készít interjúkat. Az interjúorozaton keresztül valós képet kaphatunk azokról az érzésekről, véleményekről és esetenként előítéletekről, amelyek az olyan kérdések mögött rejtőznek, hogy a nők hordhatnak-e nyilvános helyeken burkát.

Ezek a riportok új lehetőségeket nyitnak mindazok számára, akik úgy érzik, a rendszer, amelyben élnek, elhanyagolja vagy cserbenhagyja őket, és innentől kezdve a kormánytagoktól a bevándorlási, biztonsági és jóléti problémák által súlyosan érintett egyénekig mindenki felelős azért, hogy az interjú hatására az ügyek kedvező irányba mozduljanak el.

” Az egyik Citylab-újságíróval dolgoztam együtt migrációval kapcsolatos kérdéseken. Az volt a célunk, hogy felhívjuk az emberek figyelmét azokra az emberekre, akik az országunkban nehezen találnak munkát és megélhetést. Az ilyen helyzetben lévő migránsok a bevándorlási folyamat valamennyi szakaszában gyakrabban találkoznak megkülönböztetéssel, kirekesztéssel, kizsákmányolással és erőszakkal. Gyakran még a legalapvetőbb munkavédelmi feltételeket, a tisztességes eljárás biztosítékait, a személyes biztonságot és az egészségügyi ellátást is megtagadják tőlük. Hogy felhívjuk a figyelmet erre a helyzetre, kisfilmünkben bemutattuk a castelvoltornói migránsok 2008 szeptemberében bekövetkezett lemészárlásáról szóló történetet.

A résztvevők beszámolója

A kisfilmek kiválóan szemléltetették, milyenek látják a valóságot a polgárok. Szélesebb közönség számára is nyitott találkozókat és konferenciákat szerveztünk, amelyeken kiválasztott témákat bocsátottunk nyilvános vitára. A projekt lehetőséget teremtett arra, hogy összehozza a politikusokat, tisztviselőket, szakértőket és szociális munkásokat, valamint a polgárokat. Rendkívül jó alkalom volt arra, hogy nemzeti és európai szinten egyaránt újra felfedezzük a demokrácia jelentését.

Hatás

A felvételek bemutatására és megvitatására az évente megrendezett „Premio Ilaria Alpi” ünnepségen került sor, ahol az oknyomozó újságírással foglalkozó újságírók teljesítményeit ismerik el. A felvételek inspirálta kérdésekről folytatott vitában az uniós belügyekért felelős európai biztos, Cecilia Malström is részt vett. Az olasz „RAI News 24” televíziós csatorna műsorán is szerepeltek, ami jól mutatja, hogy a nagyközönség komolyan érdeklődik az ilyen kérdések iránt.

VEZETŐK A VÁLTOZÁSÉRT

Milyen hatással lehetnek a szakmai találkozók a munkánkra?

Gondolkozott már azon, hogyan dolgozik egy másik európai országban az, aki ugyanazt a munkát végzi, mint ön? Vajon más dolgokat helyez előtérbe a munkájában, mint ön? Az „Aktív polgárok a vezetői székben” projekt keretében a szakmai civil társadalmi szervezetekben dolgozók – egy olyan szektorban működő egyének, amely a társadalmi szükségletek ellátására jött létre – lehetőséget kaptak arra, hogy egy héten keresztül megfigyelhessék más európai országokban dolgozó kollégáikat.

A résztvevők között előfordultak nagy jótékonyági szervezetek felső vezetői is, akik gyakran új távlatokat nyerve és új ötletekkel gazdagodva tértek haza, amelyek révén aztán maximálisra tudták növelni jótékonyági munkájuk hatását saját országukban. Vegyük például Jim Bakert, aki a Brightonban (Egyesült Királyság) működő Age Concern vezetője, és részt vett egy olaszországi csereprogramban. Jim Baker rámutat, hogy ez a tapasztalat emlékeztette arra, hogy annak idején miért is választotta a karitatív ágazatot. Rájött arra, hogy a legfontosabbak azok az emberek, akiknek segíteni szeretnének, nem pedig a pénzszerzés és a modernizálás.

A projekt elnevezése:

**Aktív polgárok a vezetői székben:
a 21. századi európai vezetők**

Projektgazda:

Euclid Network (Egyesült Királyság)

Partnerországok:

Németország, Észtország, Szlovénia, Bulgária,
Egyesült Királyság, Olaszország

Időtartam:

2009/08/01 – 2010/07/31

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

32 441,33 EUR

” Sokat tanultam ezalatt az öt nap alatt a szokásokról, hagyományokról, és mindenekelőtt az észtszázági emberekről, akik a civil társadalmat és a kormányzati struktúrával való kapcsolatot építik. Lehetőségem nyílt arra is, hogy szervezetekkel és nagyszerű emberekkel jó kapcsolatokat alapozzak meg.

Az Egyesült Királyságban a harmadik szektor annyira a „rendszer” szerves része, hogy gyakran úgy gondolkodunk, mint a központi és helyi kormányzat, és nem úgy, ahogy nekünk magunknak kellene. Az olasz elképzelés sokkal inkább jóléti és családi modell, ami a mi hagyományainkban szintén központi helyet foglal el, de úgy tűnik, időközben elfeledtünk róla.

Hatás

Az Aktív polgárok a vezetői székben projekt mellett, hogy megteremtette annak lehetőségét, hogy az érintettek megismerjék, hogyan dolgoznak a civil társadalmi nem kormányzati szervezetek különböző országokban, még további projekteket is eredményezett, amelyekben a tanultakat a gyakorlatba is átültették. Számos különböző példát lehetne felsorolni a fejlesztési kérdések Afrikában való tudatosításától kezdve az esélyegyenlőség szlovéniai munkaerőpiacon való támogatásáig. A „Leadership and beyond” (A vezetés, és ami azon túl van) című kiadvány, amelyet 200 példányban nyomtattak ki és letölthető formátumban is rendelkezésre bocsátottak, az aktív európai polgárság gondolatát hangsúlyozta, az európai vezetői gyakorlat fejlesztésével a középpontban. Az információt szociális hálókön és a civil társadalmi szervezetek hálózatain keresztül is terjesztették, így összesen 5000 embert sikerült elérni.

A csereprogramokon túl a projekt egy tudományos kiadvány megjelentetését is eredményezte „Leadership and beyond: how civil society can lead the future” (A vezetés, és ami azon túl van: hogyan irányíthatja a civil társadalom a jövőt?). Ez a kiadvány azt vizsgálta, hogyan vezetnek a nem kormányzati szervezeteket Európa-szerte, számba vette a célok és gyakorlatok hasonlóságait és eltéréseit, valamint összevetette az arról alkotott véleményeket, hogy a szektorban tevékenykedő szervezetek hogyan működhetnek a leghatékonyabban.

KÖZÖS FŐZÉSSEL AZ ELŐÍTÉLETEK ELLEN

Rasszista és idegengyűlölő sztereotípiák megszüntetésének kreatív módjai

Mindent fekete-fehérben látni, és előítéleteket visszhangozni anélkül, hogy egyáltalán tisztában lennénk azzal: előítéletekről van szó... Mindez időnként csábító módját jelenti a társadalmi elszigetelődés elkerülésének. Ez az a terület, ahol az olyan kreatív kezdeményezések, mint az „Utazó társadalmi konyha”, valódi változásokat eredményezhetnek. Az Utazó társadalmi konyha összekapcsolja a balti országok emberi jogi aktivistáit és a „UNITED for Intercultural Action” (Együtt az interkulturális fellépésért) szervezetet. A cél a posztszovjet országok – Litvánia, Lettország és Észtország – mozgósítása az idegengyűlölet és a rasszizmus mérséklése érdekében, illetve az említett országok és a nyugat-európai emberi jogi hálózatok közötti kapcsolat megerősítése.

A projekt elnevezése:

Utazó társadalmi konyha

Projektgazda:

Nemzeti Társadalmi Integrációs Intézet (Litvánia)

Partnerországok:

Lettország, Észtország, Hollandia

Időtartam:

2010/10/01 – 2011/09/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

25 000 EUR

A projekt háromlépcsős megközelítést dolgozott ki. Az első szakasz egy nemzetközi találkozó keretében rendezett ötletbörze volt, amelyet a litván Nemzeti Társadalmi Integrációs Intézet szervezett. A projekt résztvevőikhez csatlakoztak nemzetközi szakértők is annak érdekében, hogy innovatív módszereket – mint például a „Kulturális konyha” vagy az „Élő Könyvtár” – alkalmazó rasszizmus elleni cselekvési tervet dolgozhassanak ki. A második szakasz az elképzelések megvalósítása volt. „Élő Könyvtárakat” hoztak létre, ahol a résztvevők és a járókelők szemezgethettek a sokféle, színes „élő könyv”-gyűjteményből. Más szóval beszélgethettek olyan különféle kiszolgáltatott társadalmi rétegekhez tartozó emberekkel, akikkel egyébként nem kerülnének kapcsolatba. Majd arra biztatták az „olvasókat”, hogy szabaduljanak meg sztereotípiáiktól és „dobják” azokat egy nagy, szimbolikus hulladékgyűjtőbe.

A „Kulturális konyha” olyan hely volt, ahol az emberek „elfőzhették” előítéleteiket, vagyis különféle ételek elkészítése és megosztása közben beszélgetéseket folytathattak az emberi jogokról, illetve tapasztalatokat cserélhettek arról, hogyan lehet leküzdeni az idegengyűlöletet. A „Kényelmetlen moziban” rasszizmusellenes filmeket vetítettek, amelyeket fórumbeszélgetések követtek, illetve a roma kultúrát mutatták be iskolásoknak roma gyerekek által tartott előadásokon és koncerteken keresztül. A projekt harmadik szakaszában értékelték az eredményeket, illetve a tevékenységek résztvevőkre és közösségükre gyakorolt hatását. Az utazás itt természetesen nem ér véget. Az „Utazó társadalmi konyha” hatékony és innovatív eszköznek bizonyult a rasszizmus és idegengyűlölet falainak lebontására.

” Az Európa a polgárokért program olyan hosszú távú projekt megvalósítására adott lehetőséget, amely helyi közösségeinkben a rasszizmus és idegengyűlölet elleni fellépésekre irányult. A projekt adta meg a szükséges lökést ahhoz, hogy tovább dolgozzunk a kérdéseken és lehetőséget adott arra, hogy megismerkedjünk más szervezetek bevált gyakorlataival. Új kezdeményezések születtek, új partnerségek és hálózatok jöttek létre. A finanszírozás jelentős hatással volt nem csak a partnerszervezetekre és résztvevőkre, hanem a szélesebb társadalomra nézve is.

A projekt egyrészt lehetővé tett, hogy felmérhessük a három országban tapasztalható hasonló problémákat, másrészt azt is, hogy megvitathassuk a lehetséges megoldásokat. Romák, illetve a litvániai és észak-országi oroszul beszélő kisebbségi csoportok résztvevői is jelen voltak, így a gyakorlatban alkalmaztuk a „semmit rólunk nélkülünk” alapelvet. Noha a projekt már lezárult, még mindig érezzük a hatását: szorosabbá fonódtak a kapcsolatok a helyi és nemzetközi partnerekkel és szakértőkkel, és új kezdeményezések, sőt, szervezetek jöttek létre.

Rengeteg tapasztalatra tettem szert a nemzetközi partnerekkel való együttműködés során, és azóta is folyamatosan gyarapítom ismereteimet a témában. Az alkalmazott módszerek (például a Társadalmi konyha) változásra és cselekvésre ösztönöztek.

Hatás

A projekt helyi, nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt elősegítette a résztvevő hálózatok közötti új kapcsolatok kialakulását, illetve Nyugat-Európában ismertebbé tette a balti régió rasszizmussal és idegengyűlölettel kapcsolatos problémáit. Hozzájárult az európai civil társadalom kialakításához és a kölcsönös megértés megerősödéséhez. A litván Társadalmi Integráció Nemzeti Intézménye csatlakozott a UNITED hálózathoz és most nemzetközi eseményeket szervez a rasszizmus elleni küzdelem témakörében.

A nem kormányzati szervezetek megismerkedhettek az emberi jogi tevékenységek különböző lehetőségeivel, valamint DVD és weboldal is készült, amelyek oktatási (és ösztönző) eszközként szolgálnak a különböző szervezetek és egyéni aktivisták számára.

A projektben több mint 50, társadalmilag kiszolgáltatott csoportokból származó egyén vett részt. A műhelyek felhívták a figyelmet az emberi jogokra és a különböző megkülönböztetett elszegedett társadalmi csoportokkal szembeni hozzáállás megváltoztatására.

2012 februárjában a projekt eredményeképpen Litvániában létrehozták a Roma Integrációs Házat.

ISMERD MEG JOGAIDAT!

Európai iskolások busztúrán vitatják meg jogukat

A „minőségi oktatás” meghatározása nem egyszerű feladat. Hasonlóan nehéz feladat élénk vitát folytatni a tanulók jogairól. Az „Ismerd meg jogaidat!” busztúra projekt alapötlete az, hogy kérdezzük meg az oktatás célcsoportját, mondják el ők is véleményüket és vegyenek részt a vitában. 2010 szeptemberében különböző nemzetiségű diákok egy csoportja tízezer kilométeres busztúra indult, hogy megvitassa az iskolai jogokat és egyéb általánosabb társadalmi kérdéseket. Az utat, amely lehetővé teszi számukra, hogy teljesítsék ezt a küldetést, és 45 nap alatt 15 országot járjanak be Európai Iskolai Diákönkormányzatok Szervezőirodája (OBESSU) szervezte meg. A fiatal utazók arra bátorították diáktársaikat, hogy tanúsítsanak nagyobb érdeklődést az olyan politikai kérdések iránt, amelyek közvetlenül érintik a diákokat és jogukat, ezzel ösztönözve őket arra, hogy aktívabban vegyenek részt a demokratikus folyamatokban.

A projekt elnevezése:
Ismerd meg jogaidat!

Projektgazda:

OBESSU – Az Európai Iskolai Diákönkormányzatok Szervezőirodája (Belgium)

Partnerországok:

Litvánia, Észtország, Finnország, Svédország, Dánia, Egyesült Királyság, Franciaország, Ausztria, Szlovénia, Olaszország, Románia

Időtartam:

2010/08/01 – 2011/07/31 (Busztúra: szeptember 7. – október 23.)

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

35 000 EUR

Az utazás során a multikulturális csapat számos iskolát meglátogatott, és különféle rendezvényeken és tevékenységekben vettek részt. Litvániában a hazaszeretet és a tolerancia témáját vitatták meg, Észtországban az ingyenes iskolai étkeztetés mellett emeltek szót, Ausztriában pedig az oktatásra fordított összegek növeléséért szálltak síkra. Szlovéniában fiatalok számára készülő új közlekedési koncepcióra irányuló vitákban, Olaszországban pedig tüntetésen vettek részt. Számos egyéb tevékenységre is kedvezően hatott az elszánt diákcsoport lelkesedése és szenvedélyes kiállása. A helyi diákokkal és közösségekkel megvalósult együttműködés és a rendezvényeken való aktív részvétel révén az „Ismerd meg jogaidat!” csapata hozzájárult ahhoz, hogy nemzetközi információáramlás alakuljon ki az oktatást és tanulói jogokat érintő kérdésekben. A projekt segítséget nyújtott abban, hogy kapcsolatba kerüljenek egymással az Európa különböző részein működő diákszervezetek és növelte a fiatalok társadalmi szerepvállalását a jogaikért való kiállás terén. Ez a tapasztalat fontos szerepet játszik az oktatásról szóló vita európai szintű polgári fórumának létrehozásában.

” Ez volt az első projekt, amelyet az OBESSU az Európa a polgárokért program civil társadalmi szervezetei által kezdeményezett projekteknek nyújtott támogatás révén valósított meg. Nagy segítség volt számunkra egy ilyen nagyszabású és szokatlan projekt megvalósításához.

Szervezetten jobban kinyilváníthatják véleményüket a diákok, akiket nagyon gyakran figyelmen kívül hagynak a döntéshozatali folyamatokban. Ezenfelül a projekt lehetőséget is teremt a számukra ahhoz, hogy megosszák egymással tapasztalataikat, közös nevezőt találjanak és támogassák egymást.

Az „Ismerd meg jogaidat!” busztúra megmutatta, hogy ugyan a megközelítéseink eltérőek lehetnek, fő célunk – a színvonalas oktatásért való küzdelem – ugyanaz Európa valamennyi részén. Nagyszerű élmény volt, hogy megmutathattuk a nagyközönségnek, mivel foglalkozik éppen a szervezetünk, és hogy megoszthattuk tapasztalatainkat az Európa számos részéből érkező diákokkal. A dokumentáció továbbá világosabb képet nyújtott a diákaktivistáknak más országok helyzetéről és európai rálátást adott az oktatásra.

E rendkívüli projektben való részvétel rengeteg kreativitást és erőt adott számomra a jogainkért való küzdelemhez.

Hatás

A kezdeményezés értékének és eredményeinek elismeréseképpen 2011. december 7-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság plenáris ülésén az OBESSU vehette át a 3. civil társadalmi díjat.

Az elkészült végleges dokumentáció bemutatja az Európa különböző részein élő diákok tevékenységeit és elképzeléseit, és egyedülálló betekintést nyújt a diákszervezeti mozgalom életébe. A dokumentáció – azáltal, hogy az oktatásban érdekelteknek bemutatja, milyen eredményeket lehet elérni – hasznos eszközként támogatja a szervezetek munkáját.

Az „Ismerd meg jogaidat!” projekt egyes szervezeteket arra ösztönzött, hogy kezdjenek diákjogokra irányuló tevékenységekbe, vagy továbbra is folytassák ez irányú tevékenységüket. Friss lendületet adott a már létező kampányoknak, amelyeknek erős európai hátszéllel támogatta követeléseit és előtérbe állította tevékenységeit. A projekt révén a résztvevő szervezetek között stabil hálózat jött létre, amely elősegíti a közös érdekű témákban folytatandó jövőbeni együttműködést.

NŐI RÉSZVÉTEL

Internetes projekt a nők európai ügyekben való részvételének ösztönzésére

Ma Európa az a kontinens, ahol a legtöbb nő vesz részt országai irányításában. Ez mintegy kétszáz év folyamatos törekvéseinek eredménye, amelyek a társadalom hozzáállásának megváltoztatására, a diszkriminációellenes törvények elfogadására és az esélyegyenlőség előmozdítására irányultak. A nemek közötti egyenlőség megvalósulását célzó mozgalom azonban itt nem ér véget. Az olyan projektek, mint a „Nők Európáért polgári kezdeményezés” a figyelemfelkeltésre irányulnak és tájékoztatják az embereket az elért eredményekről.

A projekt az új „európai polgári kezdeményezésre” összpontosított és azt vizsgálta, hogyan használható a kezdeményezés a nők jogaival kapcsolatban. Az európai polgári kezdeményezés olyan eszköz, amely lehetővé teszi a polgárok részvételét az európai uniós politikák kidolgozásában. 2012. április 1-jétől kezdődően első ízben van lehetőség arra, hogy a polgárok kezdeményezzék, hogy a Bizottság jogszabályi javaslatokat terjesszen a Tanács és a Parlament elé, azzal a feltétellel, hogy a kezdeményezést legalább egymillió aláírták, és az aláírások az Unió tagállamainak legalább egynegyedéből származnak.

Az új szabályozásra vonatkozó információ terjesztésével a projekt arra kívánja ösztönözni az embereket, és különösen a nőket, hogy használják ezt az eszközt annak érdekében, hogy részt vehessenek a mindennapi életüket érintő fontos kérdések vitájában. A megvitatott kérdések közé tartozott a magán- és a szakmai élet összehangolása, a felelős pozíciókhoz való hozzáférés, a béregyenlőtlenségek, az oktatás, a társadalmi befogadás, a makacs sztereotípiák és más, a nőket Európa- és világszerte érintő kérdések.

A projekt bebizonyította, hogy ha elegendő tájékoztatás és megfelelő jogi eszközök állnak rendelkezésükre, az uniós polgárok lelkesen vesznek részt olyan intézkedésekben, amelyek tovább mérséklik a nemek közötti egyenlőtlenségeket és a megkülönböztetést. Alkalmat adott a nőknek arra, hogy kinyilvánítsák elképzeléseiket, megvitassák a változásokat és részt vegyenek a társadalmi igazságtalanságok elleni küzdelemben.

A projekt elnevezése:

L'initiative citoyenne: un nouvel instrument pour l'inclusion politique, économique et sociale des femmes. „Nők Európáért polgári kezdeményezés”

Projektgazda:

Fondation Robert Schuman (Franciaország)

Partnerországok:

Lengyelország, Görögország, Belgium

Időtartam:

2010/09/15 – 2011/11/14

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

91 055,80 EUR

” A Bizottság támogatásával – tizennyolc hónappal a kezdeményezés hatályba lépése előtt – létrehoztunk egy kényelvű weboldalt, ahol bemutatjuk a projektet. A weboldal leírja a polgári kezdeményezés működését és fórumot biztosít annak megvitatására, melyik témában érdemes kezdeményezéstervezetet készíteni az európai nők jogainak előmozdítására.

Munkánk bizonyította, hogy a nők szívesen vesznek részt a valódi munkában és fejezik ki véleményüket. Azért akartam részt venni a konferencián, hogy többet tudjak meg a nők szerepéről Európában és világszerte. A konferencia rámutatott, hogy bár már fontos lépések történtek a nők jogainak előmozdítására, még mindig van mit tenni.

”

Hatás

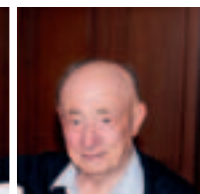
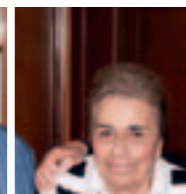
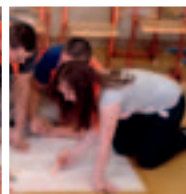
A projekt keretében internetes felmérést végeztek a nők, Európa és a polgári kezdeményezés témájában. A nyolc különböző nyelven elkészített kérdőívet mintegy 3500 ember válaszolta meg, megerősítve, hogy továbbra is él az érdeklődés a téma iránt. A projekt eredményei, csakúgy, mint a Belgiumban, Lengyelországban és Görögországban rendezett nemzetközi események következtetései, felkerültek a projekt weboldalára. A weboldal valamennyi olyan európai találkahelyévé vált, aki javaslatot szeretne benyújtani az „európai polgári kezdeményezésen” keresztül, különösen a nők társadalmi képviseletét érintő témákban.

EMLÉKEZÉS

A JELEN ÉRTELMEZÉSE A MÚLT MEGIDÉZÉSÉN KERESZTÜL

Két Erasmus diák egy fiatal deportált nyomába ered

A „Convoy” (Konvoj) egy filmes projekt, amelyet az Auschwitzba deportált és ott 1943-ban, 29 évesen meghalt amszterdami fiatal zsidó lány, Etty Hillesum élete és írásai ihlettek. A „Convoy” azonban sokkal több pusztá megemlékezésénél. A film végig a jelenben játszódik, két Erasmus diák, Alexandra (lengyel) és Florian (francia) történetét meséli el, akik Etty Hillesum naplóját olvasva elhatározzák, hogy nyomába eredve bejárják Európát. Ebben a nem szokványos „road movie”-ban, amely Hollandiában kezdődik, majd Németországon és Belgiumon áthaladva Lengyelországban ér véget, a két „civil riporter” tizenöt különböző korú és hátterű emberrel találkozik, akik olyan történeteket osztanak meg velük, amelyek saját előítéleteiket is megrendítik.

A projekt elnevezése:

Le Convoi

Projektgazda:

MEDIEL (Belgium)

Partnerországok:

Lengyelország, Franciaország, Németország,
Írország, Belgium

Időtartam:

2008/10/01 – 2009/09/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

55 000 EUR

A találkozások megerősítik a múlt és jelen közötti kapcsolatokat. A koncentrációs táborok túlélőivel készített lebilincselő történelmi beszámolók felelevenítése a mai társadalom számára olyan rendkívül fontos témákat és vitaanyagokat szolgáltat, mint például az, honnan ered a félelem, amely odáig vezethet, hogy a „másikat” rossznak, tisztátalannak és elutasítandónak tartjuk. Az utazás minden egyes állomása egyben lehetőség arra is, hogy jobban megismerjük Etty Hillesumot. Szenvedélyes és szabad gondolatai („figyelj a másikban rejlő lényegre és mélységre) meggyőzőerővel töltik meg a történetet, anélkül, hogy bármikor is gyűlöletbe csapna át, mindazon szörnyűségek ellenére, amelyeknek tanúja volt. A „Convoy” története Auschwitzban ér véget, az élmény- és ismeretanyag, valamint a közösen átélt érzések azonban már egy másik, belső utazást készítenek elő.

A résztvevők beszámolója

” Amikor tudomást szereztem az „aktív európai emlékezés” finanszírozási lehetőségről, nyomban elhatároztam, hogy filmet szeretnék készíteni a náciizmus áldozata, Etty Hillesum életéről. A film valódi európai produkciónak számít, amely hét nyelven, diákok, színészek és tíz európai ország partnereinek részvételével készült. Terjesztése vitákat és konferenciákat hívott életre. Rájöttünk, hogy a múlt eseményei milyen fontos hatással vannak jelenünkre és milyen kérdéseket vetnek fel európai társadalmunk értékeivel kapcsolatban.

Etty írásain keresztül a film üzenete balszam a lélekre, erősebbé és egyben alázatosabbá is tesz. A film elkészítése mélyen hatott gondolkodásomra, világlátásomra és másokkal való kommunikációmra.

Megértettem, hogy Európa történelme valóban az egyes emberek történetének mozaikdarabjaiból áll össze. Miközben részt vettem ebben a nemzetközi projektben, nagyon jólesett azt látni,

hogyan rengeteg fiatal szintén reménységgel és lelkesedéssel áll hozzá egy jobb jövő megteremtéséhez.

Hatás

A „Convoy” című filmet Franciaországban, Németországban, Belgiumban és a Cseh Köztársaságban a televízióban mutatták be. Jelentős nyilvánosságot kapott még a projektpartnerek weboldalain és a kapcsolódó internetes videomegosztókon keresztül. Nyilvános és magánvetítések folyamatosan lehetővé teszik a film eljuttatását a közönséghez, különösen a fiatal európaiakhoz.

AZ EMLÉKEZÉS KERTJEI

Egy hely, ahol a viszontagságokkal szemben tanúsított bátorságról elmélkedhetünk

Akert a béke és nyugalom helye, amelyet gyakran felkeresünk, ha mérlegelni akarunk egy döntést vagy problémát. Az Igazak kertje azonban mélyebb jelentést hordoz azok számára, akik oda látogatnak. Ezekben a kertekben kivételesen bátor egyéneknek szóló dedikációkat helyeztek el, olyanoknak, akiknek bátorságuk volt szembeszállni az elnyomással és a jogfosztással. Olyan férfiaknak és nőknek, akik életüket kockáztatták azért, hogy mások életét jobbá tegyék. Az Igazak kertjébe lépve problémáink eltörpülnek azoknak a szenvedéseknek és igazságtalanságoknak a mértéke mellett, amelyeket a sok évvel előttünk élőknek kellett kiállniuk annak érdekében, hogy Európa azzá a jobb és biztonságosabb helyé válhasson, amelyben most élünk. Ezek a kertek ugyanakkor mások, mint egy átlagos kert, mivel túlmutatnak a valós és a virtuális téren. Milánóban, Szarajevóban és Jerevánban valódi, élő kertekként jelennek meg. Szaloniki, Szófia és Varsó kertjei a virtuális valóságban találhatóak, amelyeket az emlékezni vágyók otthonuk kényelméből kereshetnek fel, üzeneteket és gondolatokat helyezve el a weboldalon.

A Web European Forest of the Righteous (W.E.Fo.R) (Az igazak virtuális európai erdeje) projekt azoknak a bátor férfiaknak és nőknek állít emléket, akik a 20. század elején Európában különböző formában szembeszálltak a náciizmussal és sztálinizmussal az emberi jogok, a tolerancia, a szabadság és a demokrácia védelmében. Vegyük például Irena Sendler esetét, aki nyíltan segítette mintegy 2500 zsidó gyerek kimenekítését a varsói gettóból, személyes adataikat pedig a kertjében elásott befőttesüvegben őrizte. A Gestapo fogságában elszenvedett kínzások ellenére túlélte a háborút és egészen 2008-ig élt. Emlékére fát állítottak a W.E.Fo.R varsói virtuális kertjében, ahová a weboldal látogatói a tetteire vonatkozó üzeneteket vagy megjegyzéseket helyezhetnek el.

A projekt elnevezése:

Az igazak a totalitarizmus megjelenési formái ellen

Projektgazda:

Comitato per la foresta dei Giusti (Olaszország)

Partnerországok:

Lengyelország, Franciaország, Bulgária és Olaszország Ezenkívül Örményországból és Bosznia-Hercegovinából érkező résztvevők is közreműködtek bizonyos tevékenységekben.

Időtartam:

2009/10/01 – 2010/09/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

55 000 EUR

A WEFOR projekt európai finanszírozása lehetővé tette számunkra, hogy teljesítsük a projekt fő célkitűzését, azaz létrehozzuk az Igazak kertjeit, amelyek helyszíntől függetlenül a népiirtások és emberiségellenes bűntettek áldozatainak állítanak emléket.

A WEFOR felhasználóinak lehetőséget nyújtottunk arra, hogy aktívan átélhessék közös történelmi múltunkhoz való kötődésünket, egy olyan múlthoz, amely szorosan összefonódik az emberi jogok, a szabadság és a demokrácia védelmének alapértékeire épülő európai identitásunkkal.

A világháló segítségével rendkívül határos eszközt hoztunk létre, amely lehetővé teszi a történelmük iránt érdeklődő fiataloknak, hogy olyan idősekkel kommunikáljanak, akik tisztában vannak azzal, milyen fontos tapasztalataik továbbadása. Ezáltal olyan kollektív emlékezet alakítható ki, amely megmutatja a helyes utat a múlt hibáinak elkerüléséhez.

Az eszköz lehetővé tette, hogy felfedezzem az Igazak világát és mint pozitív példaképeket diákjaimnak is bemutassam őket.

Örülök, hogy részt vehettem egy ennyire európai látókörű projektben.

Hatás

A projekt eredménye a valódi és virtuális kertek kombinációja, így függetlenül attól, hogy az érintettek hol tartózkodnak, van számukra egy olyan hely, ahol megoszthatják gondolataikat vagy csak egyszerűen megemlékezhetnek azokról a megpróbáltatásokról, amelyeket oly sokaknak kellett kiállniuk a totalitarizmus és elnyomás ideje alatt. Ezek a kezdeményezések gondoskodnak arról, hogy az igazak emléke – akik nem csekély mértékben járultak hozzá ahhoz, hogy Európa jobb helyé váljon – tovább éljen. A projekt eredetisége és a vonzó weboldal biztosította a projekt széles körű hatását egész Európában.

KRÓKUSZ – A DERŰ ÉS A REMÉNYSÉG VIRÁGA

Az emlékezés virága a fiatalok oktatásában

A krókusz az új életet, új kezdetet és új lehetőségeket hirdető tavasz beköszöntekor Európa- és világszerte virágozni kezd. Harsány sárga színével azonnal élettel tölti meg a kertet, amely egész télen sápadtan hervadozott. Ebben az időszakban ugyan előrettekintünk a derűsebb napok felé, de nem feledkezünk meg az előző, véget nem érőnek tűnő zord évszokról sem. Választhatunk-e ennél találóbb képet az Európa egyik legsötétebb korszakáról való megemlékezéshez? A holokauszt időszaka alatt másfél millió, faji hovatartozása jeleként sárga csillagot viselő zsidó gyermek halt meg. Ennek a csillagnak a színét viseli a krókusz, amely Írországból január végén, a holokauszt nemzetközi emléknapjával egy időben indul virágzásnak.

A projekt elnevezése:
A Krókuszprojekt

Projektgazda:

HETI - Holocaust Education Trust (Írország)

Partnerországok:

Lengyelország, Egyesült Királyság, Málta, Horvátország

Időtartam:

2009/10/01 – 2010/05/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

24 021 EUR

A Krókuszprojekt a holokauszt áldozatainak emlékét őrzi, és arra hívja fel a 11 és 18 év közötti diákokat, hogy az ősök során ültessenek virághagymákat. Amikor a virágok kibontják szirmaikat, ugyanezek a diákok elmagyarazzák a többieknek, hogy mit szimbolizálnak a virágok, így kézzel fogható módon tanulhatnak a 70 évvel ezelőtti történet szörnyű eseményekről. Ez nem csak az áldozatokra való emlékezést szolgálja, hanem arra is módot teremt, hogy felhívja a figyelmet az előítéletre és az elvakultságra, illetve azok lehetséges következményeire. Az ilyen fiatal korban szerzett tapasztalatok jelentős szerepet játszhatnak a fiatal felnőttséghez közeledő diákok fejlődésének és szemléletének alakulásában. Ők is életük kora tavaszát élik, és ahogy cseperednek, visszaemlékezhetnek a krókuszra, és arra, hogyan tanította meg nekik, hogy nem mindenkinek volt lehetősége felnőni.

” Az Európa a polgárokért program keretében kulcsfontosságú volt, hogy partnerszervezeteket találjunk. Ez felbecsülhetetlen értékű volt a HETI számára, rengeteget kaptunk az új kapcsolatok és az európai uniós polgárokkal és partnerszervezetekkel kialakított új ismeretségek révén. Kis szervezetként hálásak vagyunk azért a támogatásért, amit az Európa a polgárokért program keretében kaptunk a projekt kialakításához, amely ilyen formában máskülönben nem valósulhatott volna meg.

Horvátország jól kiaknázta ezt a projektet, a Krókuszprojektnek köszönhetően sok iskola meglátogatta múzeumunkat és részt vett oktatási műhelyeinken.

A Krókuszprojekt rendkívül fontos volt a helyi közösségek számára, különösen a lengyel kisvárosokban, ahol az iskola a mindennapi élet központi eleme.

Hatás

A projekt Írországból indult 2005-ben, a Holocaust Education Trust Ireland (HETI) (Írországi Holokauszt Oktatási Alap) gondozásában, és azóta Európa-szerte elterjedt. 2012 januárjában az ír elnök, Michael D. Higgins, mondta el a nyitóbeszédet Dublinban, a holokauszt nemzetközi emléknapján tartott megemlékezésen. A hallgatóság soraiban ott voltak a Krókuszprojektben részt vevő diákok, valamint négy holokauszt-túlélő is. Az elnök üzenetében kiemelte annak fontosságát, hogy folyamatosan ismertessük meg a fiatalokat a múlt eseményeivel, és idézte a filozófus és író, George Santayana szavait: „Aki nem tanul a történelemből, arra ítéltetik, hogy újra átélje azt”. A projekt résztvevőkre gyakorolt hatása arra irányul, hogy biztosítsa a holokauszt áldozatai emlékének továbbadását generációról generációra. A Krókuszprojekt tehát kézzelfogható módja annak, hogy tanuljunk a történelemből.

VISSZA A JÖVŐBE

Volt kommunista országokból származó fiatal európaiak kipróbálják a vasfüggöny mögötti életet

Abban az Európában felnőve, ahol a vélemény, a mozgás és a kifejezés szabadsága olyan magától értetődő, mint a levegővétel, a mai fiataloknak sokszor nehéz elképzelni, mit jelentett egy totalitárius rezsimben élni. 2010 májusában és júniusában prágai, pozsonyi, budapesti, krakkói és berlini diákokat „teleportáltak” a demokráciából a totalitarizmusba. A „Futurama” projekt ízelítőt adott a fiatal résztvevőknek abból, hogyan éltek országuk lakói harminc évvel korábban.

A diákok filmvetítések és kiállítások segítségével ismerkedhettek meg a kor hangulatával. A filmek a „A függöny nélküli csodálatos évek” sorozat részét képezték, és 32 ember portréját rajzolták meg, akik a demokrácia születésének pillanatában a felnőttkor küszöbén álltak. Ezen keresztül a fiatalok megismerhették, milyen volt diáknak lenni az elnyomás idején. A dokumentumfilmeket a korábbi rezsimek ellentmondásos pillanatairól szóló érdekesítő beszélgetések követték. A Projekt magja a „Totalitárius időszak dióhéjban” interaktív játék, amelyben a diákok visszarepültek az időben és olyan döntésekkel szembesültek, amelyekkel talán a szüleiknek is szembesülni kellett. Öt lehetséges szerep közül választhattak: diák, potenciális kivándorló, művész, tudós és titkosrendőr. Szerepükben hét fordulót jártak végig, amelyek a totalitárius rezsimekben gyakori helyzetek szimulációjára épültek, többek között: a titkosrendőrség kezelése, szervezett szabadidős tevékenységekben való részvétel, korlátozott véleménynyilvánítási és mozgási szabadság, áruhiány vagy a hivatalos politikai doktrínához való igazodás folyamatos kényszere. A diákok a gyakorlatban tapasztalhatták, mit jelentett másként gondolkodónak, beépített ügynök cinkosának vagy kivándorlónak lenni.

A projekt elősegítette az európai polgárság és demokrácia, a közös értékek, történelem és kultúra témáihoz kapcsolódó gondolkodást, vitákat és fellépéseket, és lehetővé tette a fiatalok számára, hogy sajátos betekintést nyerjenek egy olyan történelmi korbá, amely alapvető hatással volt a mai Európa kialakulására.

A projekt elnevezése:

Futurama

Projektgazda:

OPONA o.p.s. (Cseh Köztársaság)

Partnerországok:

Németországból, Magyarországról, Lengyelországból és Szlovákiából érkezett résztvevők

Időtartam:

2009/10/01 – 2010/09/30

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

44 500 EUR

A résztvevők beszámolója

” Megfigyelhettük, milyen fontos, hogy érdekes, eredeti módon közvetítsük a történelmi ismereteket a fiataloknak.

A fiatalok rájöttek, hogy szüleik és nagyszüleik élete korántsem volt könnyű, illetve hogy döntéseik és akkori életmódjuk felett nem lehet könnyedén ítélni.

A Futurama projekt nagyon inspiráló volt számunkra. Élvezet volt látni, ahogy a különböző korú és néha különböző nemzetiségű emberek együtt játszanak egy modern történelmi játékban, amely teljesen eltér attól, ahogy ma a történelmet tanítják az iskolákban.

A FUTURAMA lényege, a COM-COM játék remek volt. Nem volt jó vagy rossz eredmény,... ami szintén jó volt,

mert így senkinek sem kellett rosszul éreznie magát.

Hatás

A FUTURAMA gyakorlatiassága és nemzetközisége révén valóban különleges projekt volt. Lehetővé tette az összehasonlítást az öt volt kommunista ország – jelenlegi európai uniós tagállam – közelmúltja és az ott élő tizenévesek jelene között. Az innovatív, sokoldalú megközelítést (film, kiállítás, interaktív műhely) alkalmazó projektben több mint 800, 15 és 17 év közötti diák vett részt. A program számára kialakított módszerek és eszközök interneten elérhetők, így inspirációként szolgálhatnak más, jövőbeni oktatási iskolai projektekhez.

„– MONDD MEG, KI VAGY? – SAJÁT TÖRTÉNETEM..”

Holokauszt-túlélők megosztják tapasztalataikat a fiatalabb generációkkal

Lágy zongorakísérettel a háttérben litván holokauszt-túlélők megindító sorsokat, illetve kedvességről és emberségről tanúskodó történeteket idéztek fel. Ezeket a történeteket a „SHARE: Sense of our History Activates Responsibility of Europeans” (SHARE: A történelemtudat felkelti az európaiak felelősségérzetét) elnevezésű projekt hívta életre playback improvizációs színház segítségével, amely az előadók és a közönség együttműködésének egyedülálló formája. A közönség tagjai történeteket mesélnek az életükből, színészeket választanak a különböző szerepekre, és figyelik, elbeszélésük hogyan teremődik újra pillanatok alatt művészi formába öntött, egységes előadásként.

A projekt elnevezése:

A történelemtudat felkelti az európaiak felelősségérzetét

Projektgazda:

SAVES Pazinimo ir realizavimo studija (Litvánia)

Időtartam:

2009/10/15 – 2010/10/14

Az Európa a polgárokért programból nyújtott támogatás:

16 194,54 EUR

2009 telén és 2010 tavaszán hat hónapon át tartó kulturális rendezvénysorozat forrósította fel a levegőt. Vilnius városa és Telšiai történelmi városa (ahol a második világháború alatt a zsidó gettót kialakították) adtak otthont a színelőadásoknak, érzelemfelkavaró önéletrajzi elbeszéléseknek, csoportos műhelyeknek és filmvetítéseknek. A rendezvénysorozaton a náci üldöztetés áldozatai és fiatal diákok Litvániából, Lengyelországból, a Cseh Köztársaságból, Olaszországból, Lettországból, Belgiumból, Franciaországból, Romániából, Spanyolországból és Törökországból gyűltek össze. A rendezvények jelentőségteljes és építő élményt jelentettek valamennyi résztvevő számára, elősegítve a generációk közötti párbeszéd, illetve a tolerancia és kultúrák közötti kommunikáció megvalósulását. Az idősek számára nagyon fontos volt, hogy érezhették, jelentős tagjai a társadalomnak, és aktívan részt vehetnek a közös emberi értékek fiatalok felé való közvetítésében. A fiatalokat lenyűgözte a náciizmus borzalmait túlélők erős jelleme és pozitív életszemlélete. Ez a gazdag, inspiráló esemény a tudatos és felelős európaiak közösségéhez való tartozás érzetét alakította ki.

” Az Európa a polgárokért program azon szándéka ragadta meg a figyelmünket, hogy támogatni kívánja az emlékezés életben tartását és a tapasztalatok és élmények megosztását. A playback színház elősegíti a fiatalok és idősek, nők és férfiak, illetve az átlagemberek és az állami képviselői közötti párbeszéd kialakulását. Az európai finanszírozás lehetővé tette a tervezett projekt széles körű megvalósítását, amelynek eredményeképpen megemlékezéseket tartottak a litvániai zsidóüldözésről. A gettótúlélők élményeinek sajátos drámafeldolgozással való közvetítése az európai diákok és fiatalok felé beteljesítette elképzelésünket és mottónkat: „Ha elfelejtjük a történelmet, kénytelenek leszünk újra átélni azt!”

Amikor megérkeztem a projekt helyszínére, arra voltam felkészülve, hogy unatkozó diákoknak fogom elmesélni történeteimet. Kellemesen csalódtam azonban, amikor a playback színház meleg, otthonos légköre és egy lelkesen figyelő közönség várt rám. (Holokauszt-túlélő)

Érdekelt Európa története, de még sohasem találkoztam holokauszt-túlélővel. Hálás vagyok azokért a hiteles és valódi érzésekért, amiket átélhettem a projekt rendezvényén.

”

Hatás

A helyi közösség markáns részvétele felejthetetlen élménnyé varázsolta az eseményt. A playback színház egyedülálló lehetőséget teremtett arra, hogy mások élményeit átérezzük, és megérintsen a történetük. A projekt során megosztott történetek egy interneten elérhető multimédiás galériába kerültek. Szövegek, fotók és videók emlékeztetnek arra, mit lehet elérni kreativitás és kommunikáció segítségével, és ösztönzést nyújthatnak másoknak is, akik szeretnék tiszteletüket kifejezni a múlt tanulságai iránt.

Polgári részvétel

Európa a polgárokért program – 25 történet

2012, 69 oldal, 176 mm x 250 mm

ISBN 978-92-9201-307-3

doi:10.2797/96974

EURÓPA A POLGÁROKÉRT PROGRAM:
http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm
<http://eacea.ec.europa.eu/citizenship>

ISBN 978-92-9201-307-3

